

PLANUL STRATEGIC PAC
2023-2027
MADR
Autoritatea de Management
pentru PS PAC

PLANUL STRATEGIC PAC (PS 2023-2027)

GHIDUL SOLICITANTULUI

INTERVENȚIA DR-16 - INVESTIȚII ÎN SECTORUL LEGUME ȘI/SAU CARTOFI

- depunere on-line -

PLANUL STRATEGIC PAC 2023 - 2027

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea intervenției DR-16 - Investiții în sectorul legume și/sau cartofi, cu depunere on-line

Sesiunea 2025

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PS 2023-2027. Ghidul Solicitantului reprezintă detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, derularea și implementarea proiectului, fiind elaborat pentru accesarea intervenției DR-16 - Investiții în sectorul legume și/sau cartofi, document care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, lista documentelor, a avizelor și a acordurilor pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Studiului de Fezabilitate, al Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul Solicitantului și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și europene sau actualizări procedurale - varianta actualizată fiind publicată pe pagina de internet www.afir.ro.

PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN MANUALUL DE PROCEDURĂ PENTRU INTERVENȚIA DR-16 - INVESTIȚII ÎN SECTORUL LEGUME ȘI/SAU CARTOFI POSTAT PE SITE-UL WWW.AFIR.RO.

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați îndrumarele editate de MADR și AFIR, disponibile la sediile AFIR din fiecare județ și din regiunile de dezvoltare ale României, precum și pe paginile de internet www.afir.ro și www.madr.ro.

De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR ne puteți contacta prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet - *vezi datele de contact de la finalul Ghidului Solicitantului.*

CUPRINS

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea intervenției DR-16 - Investiții în sectorul legume și/sau cartofi, cu depunere on-line	1
PREVEDERI GENERALE	3
1.1 CONTRIBUȚIA INTERVENȚIEI DR-16 - INVESTIȚII ÎN SECTORUL LEGUME ȘI/SAU CARTOFI LA OBIECTIVELE PAC	3
Capitolul 2.....	5
PREZENTAREA INTERVENȚIEI DR-16	5
2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	5
2.2 Condiții obligatorii pentru acordarea sprijinului.....	8
2.3 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile	15
2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile.....	20
2.5 Criteriile de selecție ale proiectului	21
2.6 Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)	41
ACCESAREA fondurilor nerambursabile acordate pentru.....	42
INVESTIȚII ÎN SECTORUL LEGUME ȘI/SAU CARTOFI.....	42
3.1 Completarea, depunerea și verificarea dosarului cererii de finanțare.....	42
3.2 Contractarea fondurilor	51
3.3 ACHIZIȚIILE	57
3.4 PLATA	60
Capitolul 4.....	61
INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE.....	61
4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare	61
4.2 Documentele necesare CONTRACTĂRII FONDURILOR.....	58
4.3 Reguli privind transparența și publicarea informațiilor referitoare la beneficiari..	59
4.4 Dicționar.....	61
4.5 AFIR în sprijinul dumneavoastră.....	66
5. ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI	
Anexa 1 - Model Cerere de Finanțare	www.afir.ro
Anexa 2 - Lista zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice	www.afir.ro
Anexa 3 - Anexa I la Tratatul de Instituire al Comunității Europene	www.afir.ro
Anexa 4 - Model Contract de Finanțare	www.afir.ro
Anexa 5 - Fișa DR-16 - Investiții în sectorul legume și/sau cartofi	www.afir.ro
Anexa 6 - Acte Normative utile	www.afir.ro
Anexa 7 - Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027	www.afir.ro
Anexa 8 - Instrucțiuni de completare a anexelor economico-financiare (Anexa B/AnexaC).....	www.afir.ro
Anexa 8.1 - Anexa B și Anexa C.....	www.afir.ro
Anexa 9 - Corelarea Puterii Masinii Cu Suprafata Fermei Pentru Achizitionarea De Masini Agricole	www.afir.ro
Anexa 10 - E 1 2 Fisa De Evaluare Generala DR16.....	www.afir.ro
Anexa 11 - Model adeverință emisă de forma asociativă pentru dovedirea calității de membru a beneficiarului	www.afir.ro
Anexa 12 - Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI).....	www.afir.ro

Această intervenție este dedicată Cererilor de Finanțare depuse de fermieri și formele asociative pentru investiții în sectorul legume și/sau cartofi, fiind eligibile exploatațiile agricole cu dimensiunea economică minimă de 12.000 euro valoarea producție standard (calculată pe baza coeficienților SOC 2020).

Pentru această sesiune, proiectele care vizează investiții în sectorul cartofului vor beneficia de alocare distinctă, precizată în anunțul de lansare a apelului de proiecte.

Conform art. 7 al Hotărârii Guvernului nr. 1570 / 2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul/beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua la cunoștință despre informațiile publice referitoare la intervenția din PS 2023-2027 în baza căreia intenționează să solicite sprijin/să depună proiect în vederea finanțării, inclusiv cu privire la obligațiile care decurg din legislația națională în vigoare potrivit specificului/angajamentului proiectului.

În acest sens, valabil pentru toți solicitanții/beneficiarii, se impune parcurgerea din timp a tuturor etapelor intermediare care vizează eliberarea documentelor legale privind autorizarea finală a funcționării investiției, respectiv obținerea următoarelor documente: Proiect Tehnic, Autorizație de Construire, documente emise DSP, DSVSA, ANPM s.a., iar în situația neprezentării acestora la momentul finalizării investiției se va proceda la recuperarea sprijinului acordat.

Conform art. 8 al HG nr. 1570 / 2022, în cazul în care se constată crearea în mod artificial a condițiilor de către solicitant/beneficiar pentru obținerea sprijinului financiar, Autoritatea Contractantă nu va acorda niciun sprijin financiar pentru cererea respectivă.

Verificările din etapele contractare, plată și monitorizare se vor realiza conform condițiilor precizate în ghidul și procedurile de verificare aferente sesiunii în care a fost depus și selectat proiectul.

1.1 CONTRIBUȚIA INTERVENȚIEI DR-16 - INVESTIȚII ÎN SECTORUL LEGUME ȘI/SAU CARTOFI LA OBIECTIVELE PAC

Intervenția DR-16 - *Investiții în sectorul legume și/sau cartofi* se încadrează, conform REGULAMENTULUI (UE) 2021/2115 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de *abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013*, la art. *Articolul 73 - Investiții* și contribuie la îndeplinirea obiectivelor specifice PAC pentru acest tip de intervenție a obiectivelor transversale și sectoriale relevante privind:

- **OS 2** - *Consolidarea orientării către piață și sporirea competitivității fermelor agricole, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv creșterea concentrării pe cercetare, tehnologie și digitalizare.*
- **OS 4** - *Contribuirea la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea, inclusiv prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și prin îmbunătățirea sechestrării carbonului, precum și prin promovarea energiei sustenabile.*

OTX - Obiectiv transversal al modernizării sectorului prin stimularea și împărtășirea cunoștințelor, prin promovarea inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și prin încurajarea adoptării acestor măsuri.

Sprijinul acordat prin această intervenție va contribui la:

- ☒ Modernizarea și restructurarea exploatațiilor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității;
- ☒ Creșterea investițiilor în agricultura de precizie și digitalizare;
- ☒ Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin investiții în depozitare și procesare;
- ☒ Nevoia de creștere a cooperării între actorii implicați în lanțul alimentară;
- ☒ Încurajarea consumului de produse autohtone și dezvoltarea de piețe locale.

Conform prevederilor PS 2023-2027, în cadrul acestei sesiuni vor beneficia de sprijin, prin alocare distinctă precizată în anunțul de lansare a apelului de proiecte pentru sesiunea respectivă, investițiile:

- în sectorul legumiculturii;
- în sectorul cartofului.
- adresate formelor asociative din sectorul legumelor;

Atenție! Aceste proiecte vor concura doar cu proiectele de același tip.

CAPITOLUL 2

PREZENTAREA INTERVENȚIEI DR-16

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Beneficiarii eligibili, conform fișei intervenției DR16 și al art. 6 al HG nr. 1570 / 2022, privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic 2023-2027, cu modificările și completările ulterioare sunt:

- fermieri constituiți și organizați din punct de vedere juridic conform legislației naționale, cu excepția persoanelor fizice;
- cooperative agricole și societățile cooperative care deservește interesele membrilor fermieri;
- grupuri și organizații de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare și recunoscute de MADR, care deservește interesele membrilor.

Categoriile de beneficiari eligibili care pot primi fonduri nerambursabile sunt:

- ✚ **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Întreprindere individuală** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Întreprindere familială** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate în nume colectiv - SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate în comandită simplă - SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate pe acțiuni - SA** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate în comandită pe acțiuni - SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate cu răspundere limitată - SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Institute de cercetare - dezvoltare, precum și centre, stațiuni și unități de cercetare-dezvoltare și didactice**, inclusiv universități din domeniul agricol cu personalitate juridică, de drept public sau privat (înființate în baza Hotărârii de Guvern de înființare și funcționare specifice, în cazul celor de drept public, și în baza statutului de funcționare, în cazul celor de drept privat) având în subordine stațiuni de cercetare-dezvoltare și didactice (definite potrivit legislației naționale în vigoare privind organizarea și funcționarea acestora), doar pentru unitățile de producție agricolă înregistrate la APIA/ANSVSA (care demonstrează calitatea de fermier). În cazul stațiunilor de cercetare-dezvoltare și didactice aflate în subordinea Universităților cu profil agricol, se va avea în vedere ca în cadrul proiectului să se detalieze și să se ia în calcul doar activele unității vizate de investiție și nu activele Universității (de ex. calculul dimensiunii economice);
- ✚ **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/1991 cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor în calitate de fermieri** (menționate în Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de

proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare);

✚ **Societate cooperativă care deservește interesele membrilor fermieri** (înființată în baza Legii nr. 1/2005 cu modificările și completările ulterioare);

Atenție! Societățile Cooperative trebuie să reprezinte, prin investițiile vizate în proiect, interesele membrilor care au calitatea de fermieri pentru a putea accesa sprijin pentru intervențiile PS 2023-2027.

✚ **Cooperativă agricolă** (înființată în baza Legii nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare);

✚ **Grup de producători și Organizație de producători** (constituite în baza Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole, cu completările și modificările ulterioare) și să fie recunoscute pentru una sau mai multe grupe de produse sau pentru unul sau mai multe produse din grupele de produse agricole, conform art. 3 din anexa la Ordinul nr. 358/763/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv *ordinul MADR nr. 406 din 20 decembrie 2017 pentru aprobarea [Normelor](#) privind recunoașterea organizațiilor de producători și a altor forme asociative din sectorul fructelor și legumelor și modul de accesare a sprijinului financiar de către acestea, cu modificările și completările ulterioare* și *ordinul MADR nr. 350 din 25 august 2023 pentru aprobarea [Normelor](#) privind recunoașterea organizațiilor de producători și a altor forme asociative din sectorul fructelor și legumelor și modul de accesare a sprijinului financiar de către acestea, din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, cu modificările și completările ulterioare*.

✚ **Regiile autonome**, care îndeplinesc condițiile privind calitatea de fermier, înființate în baza Hotărârii de Guvern de înființare și funcționare specifice. În cazul sucursalelor fără personalitate juridică (care îndeplinesc condițiile privind calitatea de fermier) aflate în structura regiilor autonome pentru care solicitantul este regia autonomă, se va avea în vedere ca în cadrul proiectului să se detalieze și să se ia în calcul doar activele sucursalei vizate de investiție și nu activele regiei autonome (de ex. calculul dimensiunii economice).

Solicitantul trebuie să respecte următoarele condiții:

- ☒ să desfășoare activități economice sub una din formele de organizare menționate anterior;
- ☒ să acționeze în nume propriu;
- ☒ să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

Atenție!

Nu sunt eligibili solicitanții care se află în stare de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/1990, republicată), reorganizare judiciară, insolvență sau faliment (Legea 85/2014 de prevenire a insolvenței și de insolvență).

Următoarele categorii de solicitanți/beneficiari **pot depune proiecte** aferente intervențiilor de investiții derulate prin PS 2023-2027, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

a) solicitanții/beneficiarii, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;

b) solicitanții care respectă prevederile art. 15 al HG nr. 1570 / 2022, privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027, cu modificările și completările ulterioare.

Conform acestui articol:

În cadrul PS 2023-2027, sprijinul acordat pentru proiectele de investiții se limitează la 1 proiect per intervenție, dar nu mai mult de 2 proiecte pe intervenții distincte per beneficiar sau 3 proiecte pe intervenții distincte / beneficiar dacă unul dintre acestea vizează intervenția DR-19 "Investiții neproductive la nivel de fermă", cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) îndeplinirea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de stat, respectiv a celor de minimis, după caz;
- b) să nu facă obiectul dublei finanțări cu o altă intervenție finanțată din FEADR sau din alte fonduri publice;
- c) nu sunt create condițiile pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art. 62 din Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;
- d) prezentarea dovezii cofinanțării private a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului. Atât extrasul de cont, cât și contractul de credit menționează valoarea totală a cofinanțării private. În cazul în care dovada cofinanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi însoțit și de angajamentul solicitantului că minimum 50% din disponibilul prezentat va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. Verificările, în acest din urmă caz, se detaliază în procedurile de lucru și contractul de finanțare;
- e) în cazul aprobării mai multor cereri de finanțare/proiecte conform alin.(1)-(3), solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența cofinanțării private pentru toate proiectele;
- f) cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt efectuate cu respectarea rezonabilității costurilor.

Astfel, într-o sesiune de depunere proiecte, un solicitant nu poate depune mai mult de o cerere de finanțare pe intervenție - 1 singur proiect aferent intervenției DR-16;

În situația retragerii unei cereri de finanțare, solicitantul nu mai poate redepona o altă cerere de finanțare pentru aceeași intervenție în cadrul aceleiași sesiuni.

Atenție!

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), Legea nr. 190/2018 și Legea nr. 506/2004, toate Cererile de Finanțare depuse la AFIR, trebuie să fie însoțite de **"Declarație privind prelucrarea datelor cu caracter personal"**, semnată și datată de către reprezentantul legal al solicitantului.

Datele privind Beneficiarul constituie informație publică în conformitate cu art. 98, art.99 și art. 101 din Regulamentul (UE) 2021/2116 și pot fi prelucrate de către organisme de audit și de investigare ale Uniunii Europene și ale statelor membre în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene.

Având în vedere prevederile art.9 din Regulamentul (UE) 2021/2115 principiile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, beneficiarii vor respecta pe tot parcursul fluxului administrativ al proiectului, drepturile, libertățile și principiile enunțate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care se referă la acțiunile specifice de promovare a egalității de șanse și prevenire a discriminării de gen, pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, interzicerea sclaviei și a muncii forțate, protecția datelor cu caracter personal, libertatea de exprimare și de informare, egalitate în fața legii, protecția mediului, luând în considerare nevoile diferitelor grupuri-țintă expuse riscului acestor tipuri de discriminare.

2.2 Condiții obligatorii pentru acordarea sprijinului

Atenție!

Este important ca înainte de depunerea Cererii de Finanțare, să identificați obiectiv, punctajul pe care proiectul îl întrunește și să-l menționați în Cererea de Finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar” - Prescorare.

Pentru justificarea îndeplinirii condițiilor obligatorii specifice proiectului este necesar să prezentați odată cu Cererea de Finanțare toate informațiile concludente, iar documentele justificative vor susține aceste informații.

În cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private, pentru toate proiectele care au fost selectate și notificate pentru care solicitantul are în vedere încheierea contractelor de finanțare în limita impusa de prevederile HG 1570/2022, cu modificările și completările ulterioare.

- ☒ **Solicitantul va figura în sistemul APIA/ANSVSA/ANZ (după caz), anterior depunerii Cererii de Finanțare, cu forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin prezenta intervenție.**

Se verifică în sistemul IACS - APIA dacă solicitantul a înregistrat exploatarea pe forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin această intervenție.

În situația în care se propune un proiect aferent unei exploatare legumicole/cartofi existente la momentul depunerii Cererii de Finanțare, cu investiție nouă sau modernizare, evaluatorul AFIR trebuie să regăsească suprafețele deținute în exploatare în baza de date APIA, conform celor precizate mai sus. În caz contrar proiectul devine neeligibil.

În cazul în care, în urma verificărilor efectuate de către evaluatorul AFIR, rezultă o diferență de suprafață înregistrată în urma controalelor administrative ale APIA/ANSVSA/ANZ, solicitantul are obligația de a reface prognoza economico-financiară și tabelul cu dimensionarea exploatare, în urma solicitării de informații suplimentare formulate de către evaluator.

Pentru investițiile noi, în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții (sere, clădiri din componența fermei legumicole), nu se verifică în IACS terenul aferent acestor obiective.

Evaluatorul AFIR verifică îndeplinirea condiției de eligibilitate prin realizarea de verificări în bazele de date de la APIA/ANSVSA/ANZ ȘI ONRC, în etapa de evaluare.

Se verifică în sistemul IACS APIA dacă solicitantul a înregistrat exploatarea pe forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin această intervenție.

- ☒ **Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei exploatare agricole cu o dimensiune economică de minimum 12.000€ SO.**

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul depunerii Cererii de Finanțare în baza înregistrărilor/autorizărilor APIA/ANSVSA/ ANZ (pentru modernizare) sau corelat, după caz (de ex. modernizare prin modificarea capacității de producție, creșterea/diminuarea suprafețelor). Dimensiunea economică, la depunerea Cererii de Finanțare, trebuie să fie de minimum 12.000€ SO.

Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică a exploatare agricole, prevăzută la depunerea Cererii de Finanțare, pe durata de execuție a contractului (definită în Contractul de Finanțare) cu mai mult de 15%. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatare agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 12.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate.

Solicitantul poate mări dimensiunea economică a exploatare (dovedită la depunerea Cererii de Finanțare) cu care a solicitat sprijinul, după implementarea proiectului, inclusiv după implementarea etapizată (exemplu cazul serelor și solarilor).

În cazul unei ferme mixte (zootehnic și vegetal) , investițiile în componenta vegetală vor fi eligibile, doar dacă sunt aferente unei exploatare legumicole/de cartofi, inclusiv în cazul fermierilor care prin planul de culturi au prevăzute astfel de culturi (legume sau cartofi). Dimensiunea economică a exploatare agricole se calculează conform Tabelului cu coeficienții SOC 2020 din cadrul Cererii de Finanțare, după cum urmează:

Varianta 1 - Calculul dimensiunii economice se face în baza înregistrărilor la APIA din ultima campanie de depunere Cererii de Plata Unică și a înregistrărilor la ANSVSA (dacă exploatarea are și animale, pentru exploatare mixte)

Varianta 2 - Pentru exploatare agricole care figurează în baza de date AFIR cu proiecte în implementare, dimensiunea economică va fi reprezentată de cea cu care figurează în contractul de finanțare pentru proiectul aflat în derulare. Dacă solicitantul este înregistrat în baza de date APIA conform ultimei campanii de depunere a Cererii de Plata Unică, atunci calculul dimensiunii economice se realizează cumulând dimensiunea economică a exploatare rezultată din proiectul aflat în implementare cu dimensiunea economică din baza de date APIA. Înregistrările APIA/ANSVA care se dublează față de proiectul aflat în implementare, vor fi luate o singură dată în calculul dimensiunii economice.

Varianta 3 - Pentru exploatare agricole care nu se încadrează în variantele 1 și 2 (nu sunt înregistrate în baza de date APIA cu cerere de plată dar este înregistrat cu exploatarea și deține RO la APIA și nu au nici proiect în implementare la AFIR) dar fac dovada deținerii unui teren pe care urmează să facă investiția la depunerea CF pe care urmează să implementeze

proiect de investiții în spații protejate, calculul dimensiunii economice se va stabili pe baza previziunii dimensiunii economice din proiect.

Urmare a implementării proiectului, inclusiv în situația implementării etapizate (cum e cazul spațiilor protejate care sunt date în funcțiune etapizat), exploatarea agricolă a beneficiarului poate crește fără restricții, peste dimensiunea economică dovedită la depunerea CF.

Atenție!

În situațiile excepționale, de exemplu, situația în care solicitantul nu figurează cu cerere de plată la APIA sau este neeligibil pentru plată unică pe suprafață, dar este înregistrat cu exploatarea și deține RO la APIA, calculul dimensiunii economice se va realiza pe baza terenului înscris la APIA și a culturilor aferente prevăzute prin proiect, alături de înregistrările actualizate din Registrul ANSVSA/ANZ.

Situațiile excepționale pot fi determinate, de exemplu, de faptul că anumite culturi nu sunt eligibile la plată pe suprafață sau condițiile de accesare a sprijinului pe suprafață de la APIA nu sunt îndeplinite.

În cazul în care solicitantul nu se regăsește în IACS cu suprafața de teren menționată în tabelul cu SO sau există diferențe între suprafața de teren declarată în proiect și cea din IACS, evaluatorul va solicita APIA să certifice că solicitantul s-a înscris în sistemul APIA cu suprafața declarată în Cererea de Finanțare.

În cazul persoanelor fizice care s-au autorizat în anul depunerii Cererii de Finanțare ca și PFA, ÎF și ÎI și nu au depus nicio cerere de plată la APIA ca fermieri autorizați, calculul dimensiunii economice se realizează pe baza dimensiunii respectivei exploatarei deținute în istoricul APIA/ANSVSA/ANZ (chiar dacă din punct de vedere al codului unic de înregistrare la APIA, entitățile sunt diferite).

În cazul proiectelor depuse de formele asociative (Grup de producători (GP)/Organizație de producători (OP)/ Cooperativă agricolă înființată conform Legii 566/2004/ Societate Cooperativă înființată conform Legii 1/2005), calculul dimensiunii economice a formei asociative se va realiza prin însumarea dimensiunilor economice ale exploatareilor tuturor membrilor formei asociative și a propriei dimensiuni economice (dacă e cazul). În cazul cooperativelor constituite conform legii 566/2004, se vor însuma doar dimensiunile economice ale exploatareilor membrilor cooperatori acționari.

Dimensiunea economică a formei asociative trebuie să fie de minimum 12.000€ SO la momentul depunerii Cererii de Finanțare.

În cazul solicitanților forme asociative, evaluatorul AFIR interoghează sistemul electronic al APIA/ANSVSA/ANZ pentru fiecare membru pe baza tabelului centralizator prezentat de forma asociativă în documentația aferentă Cererii de Finanțare, fără obligativitatea ca aceasta să prezinte copii ale cererilor de plată de la APIA pentru fiecare membru în parte.

În cazul cooperativelor înființate în baza Legii 566/2004 și înscrise la APIA/ANSVSA/ANZ, calculul dimensiunii economice a exploatarei se va realiza prin cumularea dimensiunii economice a cooperativei cu dimensiunile economice ale exploatareilor membrilor acționari ai cooperativei.

Investiția trebuie să deservească interesele majorității membrilor fermieri iar în cazul cooperativelor constituite conform Legii 566/2004, ale membrilor acționari.

În cazul în care doar forma asociativă are exploatare înscrisă în APIA/ANSVSA/ANZ, iar investiția propusă prin proiect vizează exclusiv propria exploatare, se va lua în considerare dimensiunea economică a acesteia (cazul în care respectiva formă asociativă vine în nume propriu).

În cazul institutelor de cercetare - dezvoltare, precum și centre, stațiuni și unități de cercetare-dezvoltare și didactice, inclusiv universități din domeniul agricol cu personalitate juridică, de drept public sau privat (înființate în baza Hotărârii de Guvern de înființare și funcționare specifice, în cazul celor de drept public, și în baza statutului de funcționare, în cazul celor de drept privat) având în subordine stațiuni de cercetare-dezvoltare și didactice (definite potrivit legislației naționale în vigoare privind organizarea și funcționarea acestora), doar pentru unitățile de producție agricolă înregistrate la APIA/ANSVSA/ ANZ (care demonstrează calitatea de fermier).

În cazul stațiunilor de cercetare-dezvoltare și didactice aflate în subordinea Universităților cu profil agricol, pentru calcularea dimensiunii economice se va avea în vedere ca în cadrul proiectului să se detalieze și să se ia în calcul doar activele unității vizate de investiție și nu activele Universității.

Atenție!

Completarea tabelului Coeficienți de producție standard, din Cererea de Finanțare, se va face cu toate activele exploatarei (animale și terenuri agricole) chiar dacă proiectul vizează înființarea unei noi unități de producție independentă funcțional de celelalte unități de producție care alcătuiesc exploatarea.

În cazul în care în tabelul „Coeficienți producție standard 2020” și în documentele justificative depuse la Cererea de finanțare suprafața de teren este mai mare decât cea regăsită în sistemul IACS, experții AFIR vor solicita APIA un document prin care să certifice că solicitantul s-a înscris în sistem/ evidențele APIA și cu suprafața pentru care nu s-a depus încă solicitare de Cerere unică de plată.

În toate cazurile (**modernizare sau desfășurare pentru prima dată a activității agricole**), înainte de depunerea Cererii de Finanțare, solicitanții trebuie să se înscrie la APIA.

Verificarea numărului de animale și a suprafețelor agricole se face de către evaluatorul AFIR prin consultarea sistemelor informatice ale APIA/ANSVSA/ANZ.

În cazul în care în urma verificărilor efectuate de către evaluatorul AFIR rezultă o diferență de suprafață ca urmare a încheierii controalelor administrative ale APIA/AFIR sau o diferență a numărului de animale în urma controalelor administrative ale ANSVSA/AFIR, solicitantul are obligația de a reface prognoza economico-financiară și tabelul cu dimensionarea exploatarei, în urma solicitării de informații suplimentare formulate de către evaluator.

Pentru o investiție nouă, **în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții specifice și clădiri din componența exploatarei**, nu se verifică în IACS terenul aferent acestor obiective.

☒ **Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției**

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul contractării.

În etapa de depunere a cererii de finanțare, criteriul se consideră îndeplinit dacă solicitantul și-a însușit cerințele Declarației F prin semnarea electronică a cererii de finanțare și în baza

corelării informațiilor din Cererea de Finanțare, a Bugetului Indicativ propus și rezultat în urma evaluării.

În etapa de contractare criteriul se consideră îndeplinit prin dovedirea asigurării cofinanțării de către solicitant prin depunerea documentelor care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată.

Documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare respectiv documente de la bancă/trezorerie se vor prezenta în etapa de contractare, în termenul de maxim 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea Notificării beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare în vederea semnării contractului de finanțare.

☑ Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice.

La depunerea cererii de finanțare se verifică îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

(1) Rezultatul din exploatare din bilanțul precedent anului depunerii proiectului să fie pozitiv sau în cazul în care solicitantul a înregistrat pierdere din exploatare în anul anterior depunerii Cererii de Finanțare se verifică dacă în anii N-2 și N-3 (dacă este cazul) rezultatul din exploatare este pozitiv (inclusiv 0).

Excepție fac solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale și cei care au înregistrat doar cheltuieli din exploatare (înființarea culturilor, avize, cheltuieli administrative, întreținere cont bancar etc.) și nu au avut timpul necesar pentru încheierea unui ciclu de producție în vederea obținerii de venituri din exploatare (în acest caz nu se consideră venituri din exploatare plățile APIA și lucrările efectuate în regie proprie).

Pentru solicitanții aflați în situațiile exceptate se vor atașa documente care demonstrează situația de calamitate/efectuarea cheltuielilor de exploatare și, în funcție de situație, orice alt document ce poate furniza informații suplimentare relevante.

Pentru anii calamități solicitantul va prezenta un document (ex.: Proces verbal de constatare și evaluare a pagubelor) emis de organismele abilitate (ex.: Comitetul local pentru situații de urgență) prin care se certifică:

- data producerii pagubelor;
- cauzele calamității;
- obiectul pierderilor datorate calamităților (suprafața agricolă cultivată, animale);
- gradul de afectare pentru suprafețe agricole cultivate, animale pierite.

Pentru solicitanții de tip forme asociative a căror activitate agricolă a fost indirect afectată de calamități naturale, se vor atașa documente care demonstrează situația de calamitate la nivelul propriilor membri.

În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de Finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional, care poate fi negativ.

În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului se va verifica Declarația de inactivitate (conform legii) depusă la Administrația Financiară în anul anterior depunerii proiectului.

În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului, dar au depus la Administrația Financiară Bilanțul anului anterior depunerii proiectului, se verifică Bilanțul - formularul 10, anului anterior depunerii proiectului însoțit de contul de profit și

pierdere - profit și pierdere - formularul 20, inclusiv formularele 30 și 40, înregistrat la Administrația Financiară din care rezultă că nu a înregistrat venituri din exploatare.

Pentru solicitanții: persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale și întreprinderi individuale, se va verifica DECLARAȚIA PRIVIND VENITURILE REALIZATE ÎN ANUL PRECEDENT DEPUERII PROIECTULUI înregistrată la Administrația Financiară.

Situațiile financiare anuale precum și Declarațiile (de inactivitate/privind veniturile realizate) se vor descărca, de către expertul evaluator, din PATRIMVEN.

(2) Indicatorii economico-financiar din cadrul secțiunii economice trebuie să se încadreze în limitele menționate.

- La depunerea cererii de finanțare, aceste condiții se verifică pe baza situațiilor financiare anuale descărcate din PATRIMVEN, anexelor economice încărcate de solicitant și a matricei de indicatori. Pentru completarea Anexelor B/C se va ține cont de mențiunile Anexei la prezentul ghid.

Condiția de eligibilitate se verifică de către evaluatorul AFIR pe baza situațiilor financiare, a previziunilor economico-financiare și a matricei de indicatori, în etapa de evaluare.

Atenție!

În cazul în care un solicitant depune/implementează mai multe proiecte, trebuie să țină cont de previziunea economico-financiară din proiectul/proiectele anterioare depuse/aflate în implementare, atât la nivelul indicatorilor economico-financiar, cât și la nivel de eligibilitate și selecție. Această prevedere nu se aplică, dacă în urma procesului de evaluare și selecție, proiectele anterioare aferente PS nu au intrat la finanțare și/sau dacă solicitantul nu deține proiect în implementare prin programările anterioare.

☒ Investiția va respecta prevederile legislației naționale în vigoare aplicabilă proiectului;

În cazul proiectelor care vizează modernizarea exploatațiilor agricole, condiția de eligibilitate se îndeplinește prin depunerea documentelor doveditoare funcționării conform legislației naționale: DSP, DSVSA, ANZ, Autorității competente de mediu (autorizațiile de funcționare), la momentul depunerii Cererii de Finanțare și prin depunerea și verificarea la momentul primei tranșe de plată a Avizelor necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate. La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele care autorizează funcționarea obiectivului de investiții realizat prin proiect din punct de vedere al normelor sanitare și de sănătate publică, după caz.

Pentru investiții noi, la prima cerere de plată condiția de eligibilitate se îndeplinește prin depunerea și verificarea la momentul primei tranșe de plată a Avizelor necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate. La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele care autorizează funcționarea obiectivului de investiții realizat prin proiect din punct de vedere al normelor de mediu, sanitar-veterinar și de sănătate publică, după caz.

Se corelează informațiile prezentate de către solicitant cu declarația F asumată la momentul depunerii Cererii de Finanțare și cu cele din documentele emise de Autoritatea competentă de Mediu/DSP/ DSVSA /ANZ privind respectarea cerințelor de sănătate publică, sanitar-veterinare și de siguranță alimentară.

Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificărilor evaluatorului AFIR a documentelor finale doveditoare functionării DSP, DSVSA, ANZ, Autoritatea competentă de mediu la momentele precizate mai sus.

Atenție!

Pentru investițiile propuse prin proiect se vor prezenta, după caz, la prima cerere de plată, următoarele documente necesare demonstrării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, conform angajamentului asumat prin Declarația F din Cererea de Finanțare și a Contractului de Finanțare asumat:

1. Document emis de DSP județeană.
2. Document emis de DSVSA.
3. Document emis de Autoritatea Competentă de Mediu.

AFIR informează toți solicitanții selectați pentru contractare că sunt obligați să dețină documentele mai sus menționate (Avize/Autorizații) la momentele precizate, aceștia având responsabilitatea demarării din timp a procedurilor de obținere, și de încadrare în termenele contractuale. În caz contrar, AFIR va utiliza de clauzele contractuale care pot conduce la rezilierea contractelor.

- ☒ În cazul proiectelor care propun procesare/depozitare/condiționare minimum 50% din produsele agricole care sunt supuse procesării/depozitării/condiționării trebuie să provină din exploatarea proprie și/sau din exploatarea membrilor (în cazul formelor asociative);

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul depunerii Cererii de Finanțare și la momentul depunerii ultimei tranșe de plată.

Se vor verifica previziunile economice, cantitățile comercializate și veniturile obținute corelat cu capacitatea de procesare/depozitare.

Solicitanții forme asociative, care depun proiecte de înființare depozit/spații de condiționare, vor face dovada producției primare, la depunerea Cererii de Finanțare.

ATENȚIE!

Într-o proporție de până la 50% pot fi procesate și produse agricole care nu provin din propria exploatare. În mod similar această derogare se aplică și pentru formele asociative.

Investițiile în facilități de păstrarea temporară a produselor agricole ce urmează a fi supuse procesării (materia primă provenită de la terți de până la 50%) sau procesate reprezintă parte componentă a investiției în procesarea produselor agricole.

Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificării informațiilor prezentate de către solicitant (în cererea de finanțare și anexele economice) privind producția obținută la nivel de fermă, rețetele utilizate și producția obținută/cantitate procesată. În cazul procesării la nivelul fermei atât materia primă procesată cât și rezultatul procesării trebuie să fie incluse în Anexa I la TFUE.

Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente, sunt eligibile doar ca o componentă secundară a proiectului (din punct de vedere financiar).

- ☒ În cazul în care proiectul de investiții prevede investiții în echipamente de irigații la nivelul fermei, doar ca o componentă secundară, acestea sunt eligibile doar dacă îndeplinesc condițiile specificate în art. 74 din Regulamentul nr 2115/2021, după cum urmează:

☒ **Înființarea/extinderea sistemelor de irigații**

a) Investiția prevede contorizarea apei.

b) Sistemul de irigații propus prin proiect nu este alimentat dintr-un corp de apă a cărui stare a fost identificată ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă.

☒ **Modernizarea sistemelor de irigații**

- Investiția prevede contorizarea apei.

- La nivelul proiectului, este demonstrat faptul că:

a) în urma evaluării ex-ante, investiția asigură posibile economii de apă de minimum 10% și

b) în cazul în care investiția afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață care au fost identificate ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă, este realizată o reducere efectivă a utilizării apei de minimum 50% din posibilele economii stabilite la punctul a) sau în conformitate cu procentul stabilit de autoritatea competentă (dacă este cazul), care să contribuie la atingerea stării bune a acelor corpuri de apă, respectiv minimum 5%.

Condițiile de mai sus, de la punctele a) și b) nu se aplică pentru o instalație existentă care afectează numai eficiența energetică, unei investiții în vederea creării unui rezervor sau unei investiții în vederea utilizării apei recuperate care nu afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață.

Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificării avizelor emise de ANAR, ANIF, OUA corelate cu prezentarea/descrierea investiției din documentația tehnico-economică, investiția realizată și a economiei de apă estimată a fi realizată.

2.3 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

În cadrul *intervenției DR-16 - Investiții în sectorul legume și/sau cartofi* sunt sprijinite investițiile la nivelul întregului teritoriu al României.

Un proiect poate cuprinde atât cheltuieli eligibile cât și cheltuieli neeligibile. Fondurile nerambursabile vor fi acordate doar pentru decontarea cheltuielilor eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate de beneficiarul proiectului. Investițiile aferente cheltuielilor neeligibile înscrise în proiectul selectat trebuie finalizate până la data depunerii ultimei Cereri de Plată.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru **investiții corporale și/sau necorporale**¹.

Investiții corporale, conform următoarelor liste indicative a cheltuielilor eligibile:

- ✚ Înființarea, extinderea și/sau modernizarea exploatațiilor de legume/cartofi, inclusiv prin investiții în spații protejate și dotarea tehnică a fermelor cu utilaje agricole, remorci și semiremorci tehnologice (specializate pentru activitatea agricolă) specifice legumiculturii și cartofilor;

¹ **Investiții corporale** – active fizice și circulante (clădiri, mijloace de transport, utilaje etc.)

Investiții necorporale – active necorporale sub forma de fond de comerț, brevete etc., cheltuieli (în sensul contabil al cuvântului) de publicitate, cu studii etc.

Atenție!

Investițiile în solarii vor trebui să îndeplinească următoarele cerințe minime:

- Structura de susținere a foliei este din oțel galvanizat sau țevi din PVC;
- Se va utiliza folie tratată pentru a rezista la razele UV care are o durată de viață de cel puțin 4 ani;
- Solarul va fi prevăzut cu ferestre de aerisire: (pe laterale sau pe acoperiș), precum și cu uși sau panouri deschise la capete.

Totodată în cadrul proiectelor care vizează înființarea de sere și solarii, vor fi prevăzute obligatoriu sisteme de irigații!

- ✚ Echipamente și sisteme de avertizare timpurie asupra fenomenelor meteorologice nefavorabile precum și alte echipamente de diminuare a efectelor fenomenelor meteorologice nefavorabile
- ✚ Înființarea și/sau modernizarea echipamentelor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă, doar ca o **componentă secundară** a proiectului;
- ✚ Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de condiționare și/sau depozitare;
- ✚ Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente, doar ca o **componentă secundară** a proiectului (din punct de vedere financiar);
- ✚ Înființarea/dezvoltarea componentei de comercializare/marketing la nivel de exploatare, inclusiv magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole), doar ca o **componentă secundară** a proiectului;
- ✚ Producerea și utilizarea energiei (electrice și/sau termice) din surse regenerabile (solară, eoliană geotermală, aerotermală, hidrotermală etc.), ca o **componentă secundară** a unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu **fără ca solicitantul să fie prosumator**;
- ✚ Investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES (componentă secundară a proiectului), legate de:
 - îmbunătățirea eficienței energetice a construcțiilor în care se desfășoară o activitate eligibilă în cadrul intervenției;
 - achiziționarea de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie, precum și alte investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES;
 - investiții în economia circulară precum:
 - a) producerea și utilizarea energiei regenerabile din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu;
 - b) obținerea de fertilizanți organici din valorificarea biomasei (ex. din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu;
- ✚ Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului (de exemplu: tractoare, remorci agricole/tehnologice, inclusiv remorcile speciale pentru transport, combine speciale pentru recoltat, utilaje agricole pentru efectuarea lucrărilor solului, înființarea și întreținerea culturilor, instalații de evacuare și gestionare a apelor/soluțiilor nutritive, echipamente aferente, etc);
- ✚ Investiții legate de utilizarea soluțiilor digitale la nivel de fermă.
- ✚ Înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări, ca o componentă secundară a proiectului.

Atenție!

În ceea ce privește investițiile în producerea și utilizarea energiei (electrice și/sau termice) din surse regenerabile (solară, eoliană, geotermală, aerotermală, hidrotermală etc.), ca o componentă secundară a unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu fără ca solicitantul să fie prosumator, cheltuieli generate de producerea, utilizarea și stocarea energiei din sursele regenerabile menționate sunt eligibile în condițiile în care energia produsă nu va fi introdusă în Sistemul Energetic Național (SEN).

Pentru demonstrarea utilizării energiei obținute, exclusiv pentru consumul propriu, se va depune atât la ultima tranșă de plată cât și la solicitarea AFIR în perioada de monitorizare, un document eliberat de către un Expert tehnic extrajudiciar în domeniul energetic, care certifică faptul că pentru obiectivul/obiectivele vizate de proiect nu s-a livrat surplusul de energie electrică în rețeaua națională de distribuție a energiei electrice.

Atenție!

Este considerată cheltuială eligibilă doar leasingul financiar, cu obligația ca bunul să intre în proprietatea beneficiarului până la depunerea ultimei tranșe de plată.

Pentru o dimensionare adecvată de către solicitanți a parcului de utilaje se recomandă consultarea Tabelului privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor, postat pe pagina de internet a AFIR.

Corelarea se realizează cu suprafețele culturilor regăsite în IACS sau certificate de APIA la momentul depunerii Cererii de Finanțare și/sau a culturilor prognozate în cadrul SF. Se va avea în vedere și gradul de uzură morală și fizică a mașinilor și utilajelor aflate deja în patrimoniul exploatației și de amortizarea lor din punct de vedere contabil. Tabelele din documentul "CORELAREA PUTERII MAȘINII CU SUPRAFAȚA FERMEI în vederea achiziționării de mașini agricole prin fonduri FEADR" sunt valabile pentru agricultura convențională. Acestea nu se aplică în cazul în care beneficiarul dorește să utilizeze tractorul pe care îl va achiziționa pentru lucrări no/minimum/strip tillage.

Se va menționa în Cererea de Finanțare, pct. 6.7, dacă solicitantul deține alte utilaje agricole. La calculul puterii maxime cumulată a tuturor tractoarelor/combinelor din fermă nu vor fi luate în calcul tractoarele mai vechi de 8 ani și combinele mai vechi de 12 ani.

Atenție!

✚ Pentru respectarea condițiilor de igienă, de protecție a muncii, sanitar veterinar și a fluxului tehnologic, sunt eligibile cheltuielile cu spațiile destinate personalului de producție: laboratoare, vestiare tip filtru pentru muncitori, biroul maștrilor, a șefului de fermă, spațiu pentru pregătirea și servirea mesei etc.

Investiții necorporale, conform următoarelor liste indicative a cheltuielilor eligibile:

- ✚ Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
- ✚ Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
- ✚ Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului;
- ✚ Marketingul produselor obținute, etc.

În cadrul cheltuielilor de marketing sunt eligibile și următoarele investiții, doar în limita a 5% din valoarea eligibilă a proiectului fără a depăși 30.000 euro:

- înființarea unui site pentru promovarea și comercializarea produselor proprii atât cele în stare proaspătă cât și cele condiționate;

- crearea conceptului de etichetă pentru produsele comercializate, inclusiv costurile cu crearea/ achiziționarea și/sau înregistrarea mărcii beneficiarului;
- crearea brandului/brandurilor produsului/ produselor condiționate care vor face obiectul comercializării. Sunt eligibile și costurile cu achiziționarea și/sau înregistrarea brandului/ brandurilor acestor produse.

Alte cheltuieli eligibile:

✚ Achiziționarea de sisteme audio/video de supraveghere, monitorizare și control a culturilor, a spațiilor și a fluxurilor tehnologice din exploatare, sisteme de iluminat perimetral și/sau al zonelor unde se desfășoară procesele tehnologice ale exploatare, stație meteo, cabină pază;

✚ *Sisteme software de management pentru ferme și unități de procesare;*

✚ *Sisteme IoT (Internet of Things);*

✚ *Dispozitive conectate care monitorizează parametrii importanți ;*

✚ *Sisteme de automatizare și roboți de procesare pentru linii automate de curățare, sortare, spălare, tăiere, roboți pentru ambalare, sisteme de dozare automată;*

✚ *Camere inteligente și AI pentru sortarea fructelor/legumelor după formă, dimensiune, defecte, sisteme digitale pentru testare microbiologică;*

✚ *Sisteme digitale pentru marketingul produselor agricole și transformate;*

✚ În cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA-ul, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA;

✚ Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate.

✚ Cheltuieli cu achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci, etc.

✚ Cheltuielile generate ca urmare a impunerii de noi cerințe ale UE, fermierilor, în vederea conformării respectivelor cerințe, pe o perioadă de maximum 24 de luni de la data la care acestea au devenit obligatorii pentru exploatare în acord cu Art. 73 (5) al Regulamentului (UE) 2115/2021.

✚ Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului:

1. Cheltuielile generale ale proiectului sunt costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate și sunt eligibile dacă îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) respectă prevederile cap 4.7.3 din PS 2023-2027;

b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PS 2023-2027;

c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;

e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

2. Cheltuielile de consultanță și pentru managementul proiectului pentru obiectul de investiții sunt eligibile dacă respectă prevederile de mai sus și **sunt decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată** aferente proiectului.

Excepție fac cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului Cererii de Finanțare care se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată doar în cazul în care aceste servicii fac obiectul unui contract de sine stătător sau sunt evidențiate în mod distinct în cadrul contractului de consultanță pentru managementul de proiect.

3. Costurile generale ale proiectului se defalcă pe subcapitole bugetare în cadrul bugetului indicativ al proiectului și trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj, **dar nu mai mult de 200.000 euro** și în limita a 3% pentru investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaj.

Studiile de fezabilitate, proiectele tehnice și/sau documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenție, aferente cererilor de finanțare depuse de solicitanții pe intervențiile din PS 2023-2027 sau schemelor de ajutor, **trebuie întocmite potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 907/2016** privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și trebuie să conțină informații tehnice, economice, detaliate și relevante în raport cu proiectul propus.

Cheltuielile necesare pregătirii tuturor documentelor solicitate pentru întocmirea și completarea dosarului Cererii de finanțare (până la semnarea contractului de finanțare) precum: cheltuieli pentru studii de teren și proiectare, cheltuieli de organizare (de asistență) necesare în procesul de achiziții pentru activitățile efectuate înainte de încheierea Contractului de finanțare (asistență pentru derularea procedurilor de achiziții, elaborarea Cererilor de ofertă, a caietelor de sarcini și a altor documente necesare derulării procedurilor de achiziții), cheltuieli aferente studiilor de piață, de evaluare, cheltuieli pentru obținere avize, acorduri și autorizații necesare în Dosarul cererii de finanțare în vederea încheierii Contractului de finanțare, inclusiv onorariile aferente, pot fi decontate, de asemenea, la prima tranșă de plată.

În vederea asigurării rezonabilității prețurilor trebuie îndeplinite următoarele condiții:

a) încadrarea în limitele de prețuri Baza de date cu prețuri de referință utilizată pentru evaluarea proiectelor cofinanțate din fondul european agricol pentru dezvoltare rurală pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro, pentru bunurile care se regăsesc în BDPR;

sau

b) prezentarea a două oferte pentru bunuri și servicii a caror valoare este mai mare de 15.000 Euro și o ofertă pentru bunuri și servicii a caror valoare este mai mică sau egală cu 15.000 Euro sau PrintScreen - uri de pe site -urile furnizorilor de bunuri care cuprind informații despre furnizor, bunul ofertat, caracteristicile minimale, pretul și data la care este valabil pretul afisat.

și

- Prezentarea în cadrul Studiului de Fezabilitate a declarației proiectantului semnată și ștampilată privind sursa de prețuri pentru lucrările prevăzute în proiect.

2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

Atenție!

Finalizarea proiectului FEADR presupune ca beneficiarul să finalizeze atât partea de investiție suportată prin cheltuielile eligibile, cât și partea de investiție realizată din cheltuielile neeligibile.

Tipurile de cheltuieli neeligibile generale sunt cele prevăzute la art. 73 din Regulamentul (UE) 2021/2115 și în cap. 4.7 al PS 2023-2027:

- ✚ Cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- ✚ Cheltuielile efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului, cu excepția cheltuielilor cu întocmirea și depunerea proiectelor;
- ✚ Cheltuielile cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- ✚ Cheltuielile cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- ✚ Taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul;
- ✚ În cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Tipurile de cheltuieli neeligibile specifice:

- ✚ Achiziția de terenuri și clădiri;
- ✚ Achiziția de cap tractor;
- ✚ Achizițiile de mijloace de transport pentru bunuri/mărfuri, nespecializate pentru activitatea agricolă vizată în proiect;
- ✚ Achizițiile de mijloace de transport persoane/pentru uz personal;
- ✚ Construcția și modernizarea locuinței;
- ✚ Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- ✚ Cheltuielile cu spațiile ce deservește activitatea generală a exploatației agricole: spații administrative, săli de ședințe, spații de cazare, etc.
- ✚ Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole, achiziționarea de input-uri (precum pesticidele), consumabile (precum substratul din ciupercării sau miceliu, semințe, rizomi, tuberculi etc.);
- ✚ Cheltuieli aferente investițiilor din Programul Sectorial legume - fructe din Pilonul I, dacă acestea se regăsesc în Programul Operațional aferent.

Atenție!

Demarcarea cheltuielilor comune aferente investițiilor în **energie regenerabilă din fonduri publice**:

Se va verifica evitarea dublei finanțări cu Schema de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorului agricol și industriei alimentare obținerii energiei regenerabile, aprobată prin Ordinul MADR nr. 70/2023, precum și cu alte surse de finanțare a investițiilor în energie regenerabilă.

În cazul identificării unui alt proiect selectat pentru finanțare, aparținând aceluiași solicitant care prevede investiții în energie regenerabilă, pentru aceeași unitate de producție, se vor elimina din proiectul depus pe DR 16, cheltuielile aferente obținerii energiei regenerabile.

Demarcarea intervenției DR 16 cu submăsura 4.1 Investiții în exploatații agricole - pachet 4.1.1 aferentă PNDR 2014-2022 se realizează astfel: solicitantul care depune proiect pentru achiziții simple pentru investiții în sectorul legume și/sau cartofi prin pachetul 4.1.1 nu mai pot aplica pentru sprijin pentru același tip de utilaj în cadrul Intervenției DR 16.

Demarcarea DR 16 cu intervenția DR 22 se realizează astfel: cheltuielile aferente investițiilor de depozitare/ condiționare/procesare care fac obiectul unui proiect DR 22 vor fi eliminate din cadrul proiectului depus de același solicitant pe intervenția DR 16 care vizează aceleași tipuri de investiții.

Demarcarea DR 16 cu Programul național de dezvoltare și susținere a industriei alimentare INVESTALIM aferent perioadei 2023-2026, se realizează astfel: cheltuielile aferente investițiilor de procesare legume/cartofi care fac obiectul finanțării prin INVESTALIM vor fi eliminate din cadrul proiectului depus de același solicitant pe intervenția DR 16 care vizează aceleași tipuri de investiții.

Atenție!

Pentru Organizațiile de producători din sectorul legume-fructe, AFIR va face verificări încrucișate cu APIA pentru evitarea dublei finanțări în baza protocolului agreat și ținând cont de programele operaționale aprobate precum și de prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 20 din 27 ianuarie 2025 pentru aprobarea Normelor privind modul de accesare a sprijinului financiar din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, de către organizațiile de producători și alte forme asociative din sectorul fructelor și legumelor.

2.5 Criteriile de selecție ale proiectului

Selecția pentru finanțarea proiectelor depuse în cadrul intervențiilor din PS 2023-2027 se desfășoară în conformitate cu prevederile H.G. nr. 1570/28.12.2022 și a Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic 2023-2027 (PS 2023-2027), aprobat prin Ordinul MADR 407/2023 și se aplică principiul concursului de proiecte, transpus printr-o procedură de selecție transparentă, bine documentată, nediscriminatorie, realizată pe baza criteriilor de selecție stabilite și aprobată prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Pentru această intervenție **pragul de calitate prestabilit este de 30 puncte** pentru componenta cartof și de 40 puncte atât pentru componenta legume(ferme individuale) cât și pentru componenta forme asociative(sector legume).

Sesiunea de depunere se organizează în două etape lunare stabilite prin nota de lansare.

Pentru componenta cartof, pragul de calitate aferent primei etape lunare este de 50 puncte, iar pragul de calitate aferent celei de-a doua etape lunare care reprezintă și pragul de calitate prestabilit (pragul minim) este de 30 puncte.

Pentru componenta legume (ferme individuale) cât și pentru componenta forme asociative (sector legume), pragul de calitate aferent primei etape lunare este de 68 puncte, iar pragul de calitate aferent celei de-a doua etape lunare care reprezintă și pragul de calitate prestabilit (pragul minim) este de 40 puncte.

Cererile de Finanțare care au punctajul estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mic decât pragul de calitate lunar nu pot fi depuse în luna respectivă, sistemul on-line nepermițând încărcarea Cererii de Finanțare, acestea putând fi depuse în luna în care punctajul estimat este mai mare sau egal cu pragul de calitate respectiv.

Atenție! Este important ca înainte de depunerea Cererii de Finanțare, să identificați obiectiv punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) pe care aceasta îl întrunește, și să-l menționați în Cererea de Finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar” precum și încadrarea corectă a proiectului din punct de vedere al alocării financiare a intervenției.

DR-16 - Investiții în sectorul legume și/sau cartofi COMPONENTA LEGUME (FERME INDIVIDUALE)		
1	Principiul promovării formelor asocierii (apartenența la o cooperativă, grup sau organizație de producători):	5p
	1.1 Solicitantul este membru al unei astfel de forme asociative	5 p
	Acest criteriu de selecție se aplică doar membrilor formelor asociative respectiv celor din cadrul unui Grup de producători (GP)/Organizație de producători (OP) recunoscute de către MADR/ Cooperativă agricolă înființată conform Legii 566/2004/ Societate Cooperativă înființată conform Legii 1/2005. În cazul solicitanților membri ai formelor asociative, criteriul de selecție 1.1 se acordă: - membrului cooperativ al unei societăți cooperative înființată conform Legii 1/2005 dacă se atestă aceasta calitate prin prezentarea statutului și a adeverinței eliberate de societatea cooperativă, la depunerea cererii de finanțare - membrului cooperativ acționar al unei cooperative agricole înființată conform Legii 566/2004 dacă se atestă această calitate prin prezentarea statutului și a adeverinței, la depunerea cererii de finanțare. Informațiile referitoare la membrii cooperativ/membrii cooperativ acționari vor fi verificate în ONRC. În cazul neactualizării informațiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru cooperativ/membru cooperativ acționar, solicitantul va face dovada la depunerea CF a inițierii demersurilor de modificare a statutului anterior depunerii CF. Solicitantul va face dovada actualizării în ONRC a statutului la contractare (verificarea se va realiza de către evaluatorul AFIR în baza de date a ONRC). - membrului grupului sau organizației de producători recunoscut/ă de către MADR, conform prevederilor legale în vigoare, dacă se atestă aceasta calitate prin depunerea statutului și/sau actului constitutiv, după caz. Listele grupurilor de producători (GP)/ organizațiilor de producători (OP) recunoscute de MADR se regăsesc pe site-ul MADR la https://madr.ro/grupurile-de-producatori-si-organizatiile-recunoscute-in-romania.html	
2	Dezvoltarea structurilor agricole în mod echilibrat prin consolidarea exploatațiilor de dimensiuni medii (având dimensiunea economică între 12.000-250.000 SO):	10 p
	2.1. Exploatațiile agricole care se încadrează în definiția fermei de dimensiune medie (având dimensiunea economică între 12.000-250.000 SO)	10 p
	In cadrul CS 2.1 vor fi punctate doar exploatațiile individuale Criteriul de selecție 2.1 se acordă dacă la depunerea Cererii de Finanțare dimensiunea economică a exploatației solicitantului (așa cum a fost stabilită la secțiunea de eligibilitate privind dimensiunea economică) se regăsește între 12.000-250.000 SO. Sub limita de 12.000 SO solicitantul este neeligibil, iar peste limita de 250.000 SO solicitantul nu va primi punctaj.	

	Pe durata de execuție a contractului (definită în Contractul de Finanțare) solicitantul poate reduce dimensiunea economică a exploatației agricole prevăzută la depunerea Cererii de Finanțare cu maxim 15%, dar să nu fie mai mică de 12.000 SO. Beneficiarul poate mări dimensiunea economică urmare a implementării investiției propuse prin proiect fără limitare, inclusiv urmare a implementării etapizate sub rezerva verificărilor ulterioare specifice AFIR privind acordarea punctajului (de ex. verificarea acționariatului în alte societăți cu profil agricol pentru a se evita situația fragmentării unei exploatații de dimensiuni economice mult mai mari).	
3	3. Promovarea tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului și eficientizarea utilizării resurselor naturale:	MAX 35 p
	3.1 Proiecte de investiții care promovează agricultura de precizie, inclusiv sisteme automatizate/digitalizate de fertirigare individualizate în funcție de cultură (minim 10% din valoarea eligibilă a proiectului); Se va completa de către solicitant un deviz special dedicat, se vor prezenta documentele și se va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare. Exemple: - Sisteme informatice de management - sisteme planificate de colectare, prelucrare, stocare și diseminare a datelor într-o formă necesară desfășurării operațiunilor și funcțiilor unor ferme; - Automatizare și robotică agricolă - tehnici de robotică, control automat și de inteligență artificială la toate nivelurile producției agricole, - Gestionarea performanțelor productive în paralel cu controlul dezvoltării, - Colectarea și analiza automată a datelor în timpul procesului de recoltare/condiționare/depozitare/procesare, perspectivă pentru monitorizare automată și inteligentă, - Sisteme de control și platforme de prelucrare care să ofere soluții complete necesare managementului exploatației, - Monitorizarea și optimizarea pentru un management eficient al fermei, observațiile directe asupra culturilor de către fermier (și/sau lucrători) mai ușor de efectuat, reducerea timpului (și de forță de muncă), centralizare facilă, analiza și interpretarea acestor date, - Sisteme inteligente pentru proiectarea, dezvoltarea, fabricarea și livrarea de soluții pentru identificarea, monitorizarea și trasabilitatea produselor, soluții flexibile și informații ce permit creșterea profitabilității fermei, - Sisteme de Sustinere a Deciziei (DSS) pentru managementul întregii ferme, cu scopul de a optimiza randamentul intrărilor în timp ce păstrează resursele, permițând utilizarea GPS, a imaginilor aeriene obținute de către drone și a imaginilor hyperspectrale furnizate de sateliți, drone pentru aplicarea tratamentelor fitosanitare cu volum ultraredus de soluție. - Software și soluții software specializate care vizează anumite tipuri de ferme, sisteme/software pentru stabilirea calității producției etc.	12 p

	- Conectivitate celulară, internet etc. - Locație prin GPS, satelit etc. - Robotica, tractoare autonome, facilități de procesare, roboți pentru monitorizare etc.	
	3.2 Proiecte de investiții care promovează economia circulară; Se va completa de către solicitant un deviz special dedicat, se vor prezenta documentele și se va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare. Se vor puncta acele proiecte care propun prin investiții reducerea la minimum a deșeurilor/produselor secundare/subproduse prin reutilizarea acestora într-un alt ciclu de producție, creând și mai multă valoare adăugată la nivelul fermei. În cazul valorificării prin comercializare a produsului rezultat în urma aplicării procesului economiei circulare, acesta trebuie să fie conform Anexei 1 la Tratat. În cazul în care acest rezultat este produs non-anexă, acesta va fi destinat exclusiv consumului propriu, la nivel de fermă. Se vor puncta și solicitantii care dețin infrastructură pentru promovarea economiei circulare la momentul depunerii proiectului. Verificarea se va face cu documentele <i>Fișa mijlocului fix și a Listei de inventar</i> pentru valoarea rămasă de amortizat. Punctajul se va acorda doar dacă valoarea eligibilă a investiției/ valoarea rămasă de amortizat a mijlocului fix utilizat în cadrul economiei circulare reprezintă cel puțin 3% din valoarea eligibilă a proiectului. Exemple: - BIOREACTORUL - sistem de tehnologie de ultimă generație care poate compoasta o varietate de deșeuri organice în termen scurt. Tehnologie de compostare a resturilor vegetale ce oferă o soluție de precizie, complet ecologică, cu costuri minime de operare și includerea în cadrul economiei circulare a resturilor organice. - BIOGAZ - producția de biogaz la scară mică, la nivel de fermă. - BIOMASA - instalații/echipamente pentru producerea și utilizarea energiei obținută prin valorificarea biomasei, investiții care conduc la reutilizarea tuturor subproduselor legumicole - ZERO WASTE - integrarea în fluxurile economice și comercializarea tuturor produselor secundare obținute, cum ar fi prin procesarea claselor inferioare de calitate în suc de legume, pastă de legume etc. - Producția de resurse biologice regenerabile și transformarea acestor resurse și fluxuri de sub-produse în produse cu valoare adăugată, cum ar fi alimente, bioproduse și bioenergie.	5p
	3.3 Proiecte de investiții care promovează obținerea și utilizarea de energie din surse regenerabile și/sau care vizează achiziționarea de sisteme cu un consum redus de energie și/sau îmbunătățirea eficienței energetice a construcțiilor în care se desfășoară o activitate eligibilă în cadrul intervenției, în proporție de minim 5% din valoarea eligibilă a proiectului Se va completa de către solicitant un deviz special dedicat, se vor prezenta documentele și se va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare. <i>Exemple de investiții ce pot fi încadrate în categoriile de mai sus: investiții</i>	8 p

	ce vizează utilizarea de energie solară, eoliană, aerotermală, geotermală, hidrotermală, etc. utilizarea materiale constructive care permit îmbunătățirea eficienței energetice, izolare termică, echipamente recuperare energie termică, achiziția de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie.	
	3.4 Proiecte care prevăd valorificarea/comercializarea producției obținute la nivel de fermă dovedind astfel contribuția la reducerea impactului de mediu (reducerea GES): a) prin depozitarea/condiționarea producției b) prin procesarea producției la nivelul propriei ferme În cadrul acestui criteriu, vor fi punctate proiectele de investiții care conțin depozitare în condiții de atmosferă controlată/condiționare sau componentă secundară de procesare la nivel de fermă a propriilor produse. Se vor prezenta documentele justificative odată cu depunerea Cererii de Finanțare. <i>În cadrul criteriului de selecție 3.4 punctajul subcriteriilor a) și b) nu se cumulează.</i> <i>În cazul proiectelor care vizează atât depozitare cât și procesare producției, se acordă punctajul maxim, 10 puncte.</i>	10 p 8 p
Punctajul celor patru criterii de selecție (3.1 - 3.4) aferente principiului de selecție 3 este cumulativ.		
4	Proiecte care promovează investiții ce permit aplicarea măsurilor de managementul riscului legate de:	MAX 23 p
	4.1 Deținerea asigurării asupra culturilor aflate în exploatație/construcții aferente procesului productiv și menținerea asigurării pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului/deținerea de perdele de protecție agroforestiere/ achiziția prin proiect de sisteme de monitorizare a stării fitosanitare a culturii (controlul bolilor și daunătorilor) sisteme de monitorizare a stării de vegetație a culturilor legumicole, sisteme de senzori pentru sol, apă, lumină, umiditate, gestionarea temperaturii, sisteme/software de monitorizare a calității solului, sisteme de monitorizare a culturilor care oferă o mare acuratețe a datelor, respectiv senzori de monitorizare ai factorilor de mediu și de nutriție care transmit constant informații pe platforma online, pe toată durata de cultivare. În cazul asigurărilor, pentru suprafețe agricole și construcții aferente procesului productiv, punctajul se va acorda dacă solicitantul deține asigurare fie pe culturi, fie pe clădirile aferente procesului productiv al fermei astfel: - punctajul se va acorda proportional cu suprafețele agricole asigurate (dovedite la depunerea CF) în total suprafețe agricole care fac obiectul proiectului. Nu se vor lua în calcul suprafețele agricole care fac obiectul unor cerințe specifice necesare îndeplinirii anumitor condiționalități din cadrul PS PAC, prin care respectivele suprafețe nu pot fi cultivate și implicit nu pot fi asigurate, sau - în cazul construcțiilor existente supuse modernizării, prin lucrările de	3p

	construcții propuse prin proiect și/sau prin utilizarea/reutilizarea cu mașini, utilaje și echipamente necesare unei exploatații agricole pentru producția agricolă primară și, după caz, pentru procesare la nivel de fermă/unitate de producție, se va acorda punctajul pe baza asigurării respectivelor construcții. În cazul în care din totalul construcțiilor care fac obiectul proiectului, doar o parte sunt asigurate, atunci punctajul se acorda proportional, sau - în cazul solicitanților care aplică proiect doar pentru achiziția de utilaje agricole, punctajul se va acorda dacă solicitantul deține asigurare fie pe culturi sau pe clădirile aferente fermei. Atenție! Asigurarea trebuie dovedită la depunerea CF prin documentul justificativ de achitare integrală/parțială a poliței de asigurare, funcție de prevederile contractuale de achitare a poliței de asigurare. În fiecare situație, solicitantul se va angaja să mențină asigurarea pe perioada de valabilitate a contractului. Se vor prezenta documentele justificative odată cu depunerea Cererii de Finanțare. În ceea ce privește deținerea perdelelor de protecție agroforestiere, se va verifica prezenta acestora în sistemul IACS al APIA. Dacă din datele verificate, se determină existenței perdelelor de protecție agroforestiere pe cel puțin una dintre parcele agricole care fac obiectul proiectului, atunci punctajul se acorda integral, indiferent de suprafața detinută cu astfel de perdele.	
	4.2 Proiecte care vizează investiții în spații protejate a) Investiții în sere - proiectul își propune investiții în sere de minim 50% din valoarea eligibilă a proiectului În cadrul acestui criteriu se vor puncta inclusiv spațiile protejate precum cele pentru cultivarea ciupercilor, culturile aeroponice și culturile hidroponice b) Investiții în solarii - proiectul își propune investiții în solarii în proporție de minim 50% din valoarea eligibilă a proiectului <i>În cadrul criteriului de selecție 4.2, punctajul subcriteriilor a) și b) nu se cumulează.</i>	20p 14p
Punctajul celor doua criterii de selecție (4.1 - 4.2) aferente principiului de selecție 4 se cumulează.		
5	Maturitatea solicitantului în sensul vechimii în desfășurarea activității economice:	MAX 10 P
	5.1 Proiecte depuse de solicitanții cu vechimea întreprinderii active* în sectorul agroalimentar de minimum 3 ani fiscali; 5.1.1 Proiecte depuse de solicitanții cu vechimea întreprinderii active în sectorul agricol iar ponderea veniturilor din acest sector în raport cu total cifră de afaceri netă sau, după caz, cu total venituri este de minimum 50%	10 p

	5.1.2 Proiecte depuse de solicitanții cu vechimea întreprinderii active în sectorul agroalimentar și înregistrează venituri din activitatea agricolă (indiferent de ponderea acestora).	5 p
	<i>*Entitatea care, din punct de vedere economic, este activă în perioada de observare (minimum 3 ani fiscali din ultimii 5 ani fiscali înainte de depunerea cererii de finanțare), realizează bunuri, înregistrează cheltuieli, respectiv are cifra de afaceri, venituri din comercializarea producției proprii și întocmește bilanț contabil. În cazul solicitanților înființați în baza OUG 44/2008 trebuie să prezinte Declarație privind veniturile realizate (ANAF) sau Declarația privind veniturile din activitățile agricole impusă pe norme de venit (Declarația 221);</i> Criteriile de selecție 5.1.1 și 5.1.2 se consideră îndeplinite dacă solicitantul prezintă la depunerea Cererii de Finanțare dovada vechimii întreprinderii în sectorul agricol/agroalimentar prin prezentarea documentului declarația expertului contabil. Din declarația expertului contabil trebuie să rezulte că a obținut anterior venituri din sectorul agricol/agroalimentar și ponderea acestora în total cifra de afaceri netă sau după caz în total venituri declarate la autoritatea fiscală este de minimum 50%. În cazul unităților de cercetare și didactice (stațiuni, institute, universități) se va avea în vedere vechimea unității inclusiv în activitatea de cercetare în domeniul agroalimentar și veniturile aferente. Din declarația expertului contabil trebuie să rezulte următoarele elemente: 1. activitatea principală a fermierului cu specific agricol (în cazul CS 5.1.1) sau activitatea cu specific agroalimentar (indiferent de ponderea veniturilor aferente acestei activități, în cazul CS 5.1.2), din istoricul activității sale economice (minim 3 ani din oricare cei 5 ani fiscali anteriori depunerii Cererii de finanțare), cu menționarea codurilor CAEN aferente activităților economice desfășurate, 2. cifra de afaceri netă și totalul veniturilor din activitățile identificate la punctul 1 (ca medii ale celor 3 ani fiscali din ultimii 5 ani fiscali). Ponderea acestor venituri raportate la total Cifra de afaceri netă/ veniturile declarate la autoritatea fiscală pentru PFA, II, IF, stațiuni, institute, universități, trebuie să fie minimum 50% în cazul CS 5.1.1 și orice pondere în cazul CS 5.1.2. <i>In cadrul criteriului de selecție 5.1, punctajul subcriteriilor 5.1.1 și 5.1.2 nu se cumulează.</i>	
6.	Principiul accesului la finanțare în sensul prioritizării solicitanților care nu au beneficiat de finanțare în perioada de programare 2014 - 2020 prin PNDR sM 4.1 (inclusiv perioada de tranziție) și prin s.M.19.2	MAX 7p
	6.1 Solicitanții care nu au încheiat contract de finanțare prin intermediul sM 4.1 pe (inclusiv perioada de tranziție) și prin intermediul sM 19.2 Punctajul va fi acordat pentru solicitanții care nu au încheiat contract de finanțare prin intermediul sM 4.1 și prin intermediul sM 19.2, pentru investiții similare în sectorul legume	7 p
7.	Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole	MAX 10p
	7.1 Administratorul/managerul exploatației dovedește pregătirea profesională prin studii superioare absolvite cu diplomă de licență. Administratorul/managerul exploatației care este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație, iar studiile sunt în domeniul agricol (horticultură/agricultură/agroalimentar) va prezenta diploma/ documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ corespunzătoare (diplomă licență, diplomă master, diplomă doctorat, diplomă post-doctorat etc.). Sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de	10

	recunoaștere/echivalare de către autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare;	
	7.2 Administratorul/managerul exploatației dovedește pregătirea profesională prin studii superioare an terminal sau studii superioare absolvite fără diplomă de licență. Sunt punctați atât absolvenții de studii superioare în domeniul agricol (horticultură/ agricultură/agroalimentar), care nu sunt încă licențiați cât și studenții din anul terminal care pot dovedi formarea prin intermediul foii matricole/situației școlare. Administratorul/managerul exploatației care este absolvent al unei forme de învățământ superior (conform celor precizate anterior) care a absolvit în ultimele 12 luni, dar nu poate prezenta diploma în original, va prezenta o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă/situația școlară.	8
	7.3 Administratorul/managerul exploatației dovedește pregătirea profesională prin studii liceale, sau postliceale sau învățământ terțiar non-universitar sau școli profesionale. Studiile liceale se dovedesc cu diplomă de bacalaureat, iar studiile postliceale, terțiare non-universitare sau școlile profesionale cu diplomă de absolvire după caz, cu foaia matricolă din care rezultă că a studiat cel puțin o materie ce are legătură cu domeniul agricol.	6
	7.4 Administratorul/managerul exploatației dovedește pregătirea profesională prin curs de calificare în activitatea vizată prin proiect Se acorda punctaj dacă managerul/administratorul dovedește calificarea în domeniul proiectului, se verifică dacă acesta deține cel puțin Nivelul I de calificare, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională.	4
	Pentru a primi punctaj în cadrul P 7, studiile trebuie să fie în domeniul agricol. Administratorul/managerul care are calitatea de angajat al solicitantului trebuie să fie angajat cu normă întreagă și pe perioadă nedeterminată.	
	<i>În cadrul criteriului de selecție 7, punctajul 7.1 - 7.4 nu se cumulează.</i>	
	TOTAL	100 puncte

DR-16 - Investiții în sectorul legume și/sau cartofi		
COMPONENTA CARTOF		
1	Principiul promovării formelor asocierii (cooperativă, grup sau organizație de producători):	MAX 5 p
	1.1 Solicitantul este un Grup de producători (GP)/Organizație de producători (OP)/ Cooperativă agricolă înființată conform Legii 566/2004/ Societate Cooperativă înființată conform legii 1/2005 care reprezintă interesele membrilor fermieri sau este membru al unei astfel de forme asociative ;	5 p
	Acest criteriu de selecție se aplică atât formelor asociative menționate în cadrul criteriului	

	cât și membrilor acestora.	
	Criteriul de selecție 1.1 se consideră îndeplinit dacă forma asociativă menționată în cadrul criteriului este constituită conform prevederilor legale în vigoare. Grupurile și Organizațiile de producători trebuie să fie recunoscute de către MADR conform prevederilor legale în vigoare. Formele asociative care realizează investiții în nume propriu se punctează în cadrul acestui criteriu. În cazul solicitanților membri ai formelor asociative, criteriul de selecție 1.1 se acordă: - membrului cooperativ al unei societăți cooperatice înființată conform Legii 1/2005 dacă se atestă aceasta calitate prin prezentarea statutului și a adeverinței eliberate de societatea cooperativă, la depunerea cererii de finanțare - membrului cooperativ acționar al unei cooperative agricole înființată conform Legii 566/2004 dacă se atestă această calitate prin prezentarea statutului și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă, la depunerea cererii de finanțare. Informațiile referitoare la membrii cooperatori/membrii cooperatori acționari vor fi verificate în ONRC. În cazul neactualizării informațiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru cooperativ/membru cooperativ acționar, solicitantul va face dovada la depunerea CF a inițierii demersurilor de modificare a statutului anterior depunerii CF. Solicitantul va face dovada actualizării în ONRC a statutului la contractare (verificarea se va realiza de către evaluatorul AFIR în baza de date a ONRC). - membrului grupului sau organizației de producători recunoscut/ă de către MADR, conform prevederilor legale în vigoare, dacă se atestă aceasta calitate prin depunerea statutului și/sau actul constitutiv, după caz. Listele grupurilor de producători (GP)/ organizațiilor de producători (OP) recunoscute de MADR se regăsesc pe site-ul MADR la https://madr.ro/grupurile-de-producatori-si-organizatiile-recunoscute-in-romania.html	
2	Dezvoltarea structurilor agricole în mod echilibrat prin consolidarea exploatațiilor de dimensiuni medii (având dimensiunea economică între 12.000-250.000 SO):	MAX 5
	2.1. Exploatațiile agricole care se încadrează în definiția fermei de dimensiune medie (având dimensiunea economică între 12.000-250.000 SO).	5 p
	În cadrul criteriului 2.1 vor fi punctate atât exploatațiile individuale, cât și formele asociative. Criteriul de selecție 2.1 se consideră îndeplinit dacă la depunerea Cererii de Finanțare dimensiunea economică a exploatației solicitantului, în cazul fermelor individuale, (așa cum a fost stabilită la secțiunea de eligibilitate privind dimensiunea economică) se regăsește între limitele precizate mai sus. Sub limita de 12.000 SO solicitantul este neeligibil, iar peste limita de 250.000 SO solicitantul nu va primi punctaj. În cazul formelor asociative, punctajul se acordă dacă dimensiunea economică obținută prin cumularea dimensiunilor economice ale exploatațiilor agricole ale tuturor membrilor se încadrează între 12.000-250.000 SO. În situația în care, dimensiunea economică a formei asociative obținută prin cumularea dimensiunilor exploatațiilor tuturor membrilor depășește pragul superior de 250.000 SO, punctajul se acordă proporțional cu numărul de membri (membri acționari în cazul cooperativelor organizate conform Legii 566/2004) care dețin exploatații cu dimensiune economică între 12.000-250.000 SO, prin raportarea acestor membri la numărul total de membri. În cazul formelor asociative care depun proiecte în nume propriu (ai căror membri nu figurează cu exploatația agricolă înregistrată la APIA/ANSVSA/ANZ), punctajul se va acorda dacă exploatațiile acestor forme asociative se încadrează în dimensiunea economică între 12.000-250.000 SO.	

	Pe durata de execuție a contractului (definită în Contractul de Finanțare) solicitantul poate reduce dimensiunea economică a exploatației agricole prevăzută la depunerea Cererii de Finanțare cu maxim 15%, dar să nu fie mai mică de 12.000 SO. Beneficiarul poate mări dimensiunea economică urmare a implementării investiției propuse prin proiect fără limitare, inclusiv urmare a implementării etapizate, sub rezerva verificărilor ulterioare specifice AFIR privind acordarea punctajului (de ex. verificarea acționariatului în alte societăți cu profil agricol pentru a se evita situația fragmentării unei exploatații de dimensiuni economice mult mai mari). În cazul persoanelor fizice care s-au transformat în PFA, IF și II, deținând aceeași exploatație agricolă conform înregistrărilor de la ANSVSA/APIA, calculul dimensiunii economice se face pe baza respectivei exploatații deținute în istoricul ANSVSA/APIA (chiar dacă din punct de vedere al codului unic de înregistrare la ANSVSA/APIA, entitățile sunt diferite).	
3	3. Promovarea tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului și eficientizarea utilizării resurselor naturale:	MAX 45 p
	3.1 Proiecte de investiții care promovează agricultura de precizie, inclusiv sisteme automatizate/digitalizate de fertilizare individualizate în funcție de cultură (minim 10% din valoarea eligibilă a proiectului); Se va completa de către solicitant un deviz special dedicat, se vor prezenta documentele și se va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare. Exemple: - Sisteme informatice de management - sisteme planificate de colectare, prelucrare, stocare și diseminare a datelor într-o formă necesară desfășurării operațiunilor și funcțiilor unor ferme; - Automatizare și robotică agricolă - tehnici de robotică, control automat și de inteligență artificială la toate nivelurile producției agricole, - Gestionarea performanțelor productive în paralel cu controlul dezvoltării, - Colectarea și analiza automată a datelor în timpul procesului de recoltare/condiționare/depozitare/procesare, perspectivă pentru monitorizare automată și inteligență, - Sisteme de control și platforme de prelucrare care să ofere soluții complete necesare managementului exploatației, - Monitorizarea și optimizarea pentru un management eficient al fermei, observațiile directe asupra culturilor de către fermier (și/sau lucrători) mai ușor de efectuat, reducerea timpului (și de forță de muncă), centralizare facilă, analiza și interpretarea acestor date, - Sisteme inteligente pentru proiectarea, dezvoltarea, fabricarea și livrarea de soluții pentru identificarea, monitorizarea și trasabilitatea produselor, soluții flexibile și informații ce permit creșterea profitabilității fermei, - Sisteme de Sustinere a Deciziei (DSS) pentru managementul întregii ferme, cu scopul de a optimiza randamentul intrărilor în timp ce păstrează resursele, permițând utilizarea GPS, a imaginilor aeriene obținute de către drone și a imaginilor hyperspectrale furnizate de sateliți, drone pentru aplicarea tratamentelor fitosanitare cu volum ultraredus de soluție. - Software și soluții software specializate care vizează anumite tipuri de ferme, sisteme/software pentru stabilirea calității producției etc. - Conectivitate celulară, internet etc. - Locație prin GPS, satelit etc. - Robotica, tractoare autonome, facilități de procesare, roboți pentru monitorizare etc.	12 p

	3.2 Proiecte de investiții care promovează economia circulară; Se va completa de către solicitant un deviz special dedicat, se vor prezenta documentele și se va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare. Se vor puncta acele proiecte care propun prin investiții reducerea la minimum a deșeurilor/produselor secundare/subproduse prin reutilizarea acestora într-un alt ciclu de producție, creând și mai multă valoare adăugată la nivelul fermei. În cazul valorificării prin comercializare a produsului rezultat în urma aplicării procesului economiei circulare, acesta trebuie să fie conform Anexei 1 la Tratat. În cazul în care acest rezultat este produs non-anexă, acesta va fi destinat exclusiv consumului propriu, la nivel de fermă. Se vor puncta și solicitanții care dețin infrastructură pentru promovarea economiei circulare la momentul depunerii proiectului. Verificarea se va face cu documentele <i>Fișa mijlocului fix și a Listei de inventar</i> pentru valoarea rămasă de amortizat. Punctajul se va acorda doar dacă valoarea eligibilă a investiției/ valoarea ramasă de amortizat a mijlocului fix utilizat în cadrul economiei circulare reprezintă cel puțin 3% din valoarea eligibilă a proiectului. Exemple: - BIOREACTORUL - sistem de tehnologie de ultimă generație care poate compoasta o varietate de deșeuri organice în termen scurt. Tehnologie de compostare a resturilor vegetale ce oferă o soluție de precizie, complet ecologică, cu costuri minime de operare și includerea în cadrul economiei circulare a resturilor organice. - BIOGAZ - producția de biogaz la scară mică, la nivel de fermă. - BIOMASA - instalații/echipamente pentru producerea și utilizarea energiei obținută prin valorificarea biomasei, investiții care conduc la reutilizarea tuturor subproduselor cartofului. - ZERO WASTE - integrarea în fluxurile economice și comercializarea tuturor produselor secundare obținute, cum ar fi prin procesarea claselor inferioare de calitate, cartofi condiționați, amidon etc. - Producția de resurse biologice regenerabile și transformarea acestor resurse și fluxuri de sub-produse în produse cu valoare adăugată, cum ar fi alimente, bioproduse și bioenergie.	3 p
	3.3 Proiecte de investiții care promovează obținerea și utilizarea de energie din surse regenerabile și/sau care vizează achiziționarea de sisteme cu un consum redus de energie și/sau îmbunătățirea eficienței energetice a construcțiilor în care se desfășoară o activitate eligibilă în cadrul intervenției, în proporție de minim 5% din valoarea eligibilă a proiectului	10p
	Se va completa de către solicitant un deviz special dedicat, se vor prezenta documentele și se va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare. <i>Exemple de investiții ce pot fi încadrate în categoriile de mai sus: investiții ce vizează utilizarea de energie solară, eoliană, aerotermală, geotermală, hidrotermală, etc. utilizarea materiale constructive care permit îmbunătățirea eficienței energetice, izolare termică, echipamente recuperare energie termică, etc, achiziția de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie.</i>	

	3.4 Proiecte care prevăd valorificarea/comercializarea producției obținute la nivel de fermă dovedind astfel contribuția la reducerea impactului de mediu (reducerea GES): a) prin condiționarea producției b) prin depozitarea în condiții de atmosferă controlată c) prin procesarea producției la nivelul propriei ferme În cadrul acestui criteriu, acordarea punctajului se va face după cum urmează: a) se vor puncta proiectele care propun pe lângă investițiile în depozite cu atmosferă controlată (temperatura, umiditate, atmosferă) și investiții în echipamente specifice condiționării (minim activități de presortare, sortare, calibrare, ambalare); b) se vor puncta proiectele care propun investiții în depozite cu atmosferă controlată, fără alte elemente ce implică activitatea de condiționare; c) se vor puncta proiectele care propun investiții de procesare a propriei producții la nivel de fermă, doar ca o componentă secundară. Se vor prezenta documentele justificative odată cu depunerea Cererii de Finanțare. Solicitantul se va angaja prin declarația din Cererea de Finanțare că va respecta criteriul pe întreaga perioadă de implementare și monitorizare a proiectului. <i>În cadrul criteriului de selecție 3.4 punctajul subcriteriilor a) și b) nu se cumulează. Pot fi cumulate punctajele aferente criteriilor a cu c sau b cu c.</i>	Max 20 p 15 p 10 p 5 p
Punctajul celor patru criterii de selecție (3.1 -3.4) aferente principiului de selecție 3 este cumulativ.		
4	Proiecte care promovează investiții ce permit aplicarea măsurilor de managementul riscului legate de:	MAX 10 p
	4.1 Deținerea asigurării asupra culturilor aflate în exploatare/ construcții aferente procesului productiv și se angajează să mențină asigurarea pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului/deținerea de perdele de protecție agroforestiere/ achiziția prin proiect de sisteme de monitorizare a stării fitosanitare a culturii (controlul bolilor și dăunătorilor) sisteme de monitorizare a stării de vegetație a culturilor de cartof, sisteme de senzori pentru sol, apă, lumină, umiditate, gestionarea temperaturii, sisteme/software de monitorizare a calității solului, sisteme de monitorizare a culturilor care oferă o mare acuratețe a datelor, respectiv senzori de monitorizare ai factorilor de mediu și de nutriție care transmit constant informații pe platforma online, pe toată durata de cultivare. În cazul asigurărilor, pentru suprafețe agricole și construcții aferente procesului productiv, punctajul se va acorda dacă solicitantul (ferma individuala sau forma asociativa) deține asigurare fie pe culturi. fie pe clădirile aferente procesului productiv al fermei astfel: - punctajul se va acorda proportional cu suprafețele agricole asigurate (dovedite la depunere) în total suprafețe agricole care fac obiectul proiectului. Nu se vor lua în calcul suprafețele agricole care fac obiectul unor cerințe specifice necesare îndeplinirii anumitor condiționalități din cadrul PS PAC, prin care respectivele suprafețe nu pot fi cultivate și implicit nu pot fi asigurate,	10 p

	sau - în cazul construcțiilor existente supuse modernizării, prin lucrările de construcții propuse prin proiect și/sau prin utilizarea/reutilizarea cu mașini, utilaje și echipamente necesare unei exploatații agricole pentru producția agricolă primară și, după caz, pentru procesare la nivel de fermă/unitate de producție, se va acorda punctajul pe baza asigurării respectivelor construcții. În cazul în care din totalul construcțiilor care fac obiectul proiectului, doar o parte sunt asigurate, atunci punctajul de acorda proportional sau - în cazul solicitanților care aplică proiect doar pentru achiziția de utilaje agricole, punctajul se va acorda dacă solicitantul deține asigurare fie pe culturi sau pe clădirile aferente fermei. Atenție! Asigurarea trebuie dovedita la depunerea CF prin documentul justificativ de achitare integrală/parțială a poliței de asigurare, în funcție de prevederile contractuale de achitare a poliței de asigurare. În fiecare situație, solicitantul se va angaja să mențină asigurarea pe perioada de valabilitate a contractului. Se vor prezenta documentele justificative odată cu depunerea Cererii de Finanțare. În ceea ce privește deținerea perdelelor de protecție agroforestiere, se va verifica prezenta acestora în sistemul IACS al APIA. Dacă din datele verificate, se determină existenței perdelelor de protecție agroforestiere pe cel puțin una dintre parcele agricole care fac obiectul proiectului, atunci punctajul se acorda integral, indiferent de suprafața detinută cu astfel de perdele.	
5	Maturitatea solicitantului în sensul vechimii în desfășurarea activității economice:	MAX 15 p
	5.1 Proiecte depuse de solicitanții cu vechimea întreprinderii active* în sectorul agroalimentar de minimum 3 ani fiscali;	
	5.1.1 Proiecte depuse de solicitanții cu vechimea întreprinderii active în sectorul agricol iar ponderea veniturilor din acest sector, în raport cu total cifră de afaceri netă sau, după caz, cu total venituri este de minimum 50%	15 p
	5.1.2 Proiecte depuse de solicitanții cu vechimea întreprinderii active în sectorul agroalimentar și înregistrează venituri din activitatea agricolă (indiferent de ponderea acestora).	7 p
	*Entitatea care, din punct de vedere economic, este activă în perioada de observare (minimum 3 ani fiscali din ultimii 5 ani fiscali înainte de depunerea cererii de finanțare), <i>realizează bunuri sau servicii (în cazul formelor asociative), înregistrează cheltuieli, respectiv are cifra de afaceri, venituri din comercializarea producției proprii sau a membrilor (în cazul formelor asociative) și întocmește bilanț contabil. În cazul solicitanților înființați în baza OUG 44/2008 trebuie să prezinte Declarație privind veniturile realizate (ANAF) sau Declarația privind veniturile din activitățile agricole impusă pe norme de venit (Declarația 221);</i> Criteriile de selecție 5.1.1 și 5.1.2 se consideră îndeplinite dacă solicitantul prezintă la depunerea Cererii de Finanțare dovada vechimii întreprinderii în sectorul agricol/agroalimentar prin prezentarea documentului declarația expertului contabil. Din declarația expertului contabil trebuie să rezulte că a obținut anterior venituri din sectorul agricol/agroalimentar și ponderea acestora în total cifra de afaceri netă sau după caz în total venituri declarate la autoritatea fiscală este de minimum 50%.	

	În cazul formelor asociative, vechimea solicitantului și veniturile aferente rezultate din Declarația expertului contabil pot proveni din sectorul agricol/agroalimentar precum și/sau din activități conexe agriculturii (ca de exemplu serviciile de depozitare și /sau comercializare produse agricole, furnizare de inputuri pentru producția agricolă etc.). În cazul unităților de cercetare și didactice (stațiuni, institute, universități,) se va avea în vedere vechimea unității inclusiv în activitatea de cercetare în domeniul agroalimentar și veniturile aferente. Din declarația expertului contabil trebuie să rezulte următoarele elemente: 1. activitatea principală a fermierului cu specific agricol (în cazul CS 5.1.1) sau activitatea cu specific agroalimentar (indiferent de ponderea veniturilor aferente acestei activități, în cazul CS 5.1.2), din istoricul activității sale economice (minim 3 ani din oricare cei 5 ani fiscali anteriori depunerii Cererii de finanțare), cu menționarea codurilor CAEN aferente activităților economice desfășurate, 2. cifra de afaceri netă și totalul veniturilor din activitățile identificate la punctul 1 (ca medii ale celor 3 ani fiscali din ultimii 5 ani fiscali). Ponderea acestor venituri raportate la total Cifra de afaceri netă/ veniturile declarate la autoritatea fiscală pentru PFA, II, IF, stațiuni, institute, universități, trebuie sa fie minimum 50% în cazul CS 5.1.1 și orice pondere în cazul CS 5.1.2. <i>In cadrul criteriului de selecție 5.1, punctajul subcriteriilor 5.1.1 și 5.1.2 nu se cumulează.</i>	
6.	Principiul accesului la finanțare în sensul prioritizării solicitanților care nu au beneficiat de finanțare în perioada de programare 2014 - 2020 prin PNDR sM 4.1 (inclusiv perioada de tranziție) și prin s.M.19.2	MAX 10p
	6.1 Solicitanții care nu au încheiat contract de finanțare prin intermediul sM 4.1 (inclusiv perioada de tranziție) și prin intermediul sM 19.2. Punctajul va fi acordat pentru solicitanții care nu au încheiat contract de finanțare prin intermediul sM 4.1 și prin intermediul sM 19.2, pentru investiții similare în sectorul cartofului.	10
7.	Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole	MAX 10p
	7.1 Administratorul/managerul exploatației dovedește pregătirea profesională prin studii superioare absolvite cu diplomă de licență Administratorul/managerul exploatației care este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație, iar studiile sunt în domeniul agricol/horticol/agroalimentar, va prezenta diploma/ documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ corespunzătoare (diplomă licență, diplomă master, diplomă doctorat, diplomă post-doctorat etc.). Sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de recunoaștere/echivalare de către autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare;	10
	7.2 Administratorul/managerul exploatației dovedește pregătirea profesională prin studii superioare an terminal sau studii superioare absolvite fără diplomă de licență Sunt punctați atât absolvenții de studii superioare în domeniul agricol (horticultură/ agricultură/agroalimentar), care nu sunt încă licențiați cât și studenții din anul terminal care pot dovedi formarea prin intermediul foii matricole/situației școlare. Administratorul/managerul exploatației care este absolvent al unei forme de învățământ superior (conform celor precizate anterior) care a absolvit în ultimele 12 luni, dar nu poate prezenta diploma în original, va prezenta o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă/situația școlară.	6

	7.3 Administratorul/managerul exploatației dovedește pregătirea profesională prin studii liceale, sau postliceale sau învățământ terțiar non-universitar sau școli profesionale Studiile liceale se dovedesc cu diplomă de bacalaureat, iar studiile postliceale, terțiare non-universitare sau școlile profesionale cu diplomă de absolvire după caz, cu foaia matricolă din care rezultă că a studiat cel puțin o materie ce are legătură cu domeniul agricol.	4
	7.4 Administratorul/managerul exploatației dovedește pregătirea profesională prin curs de calificare în activitatea vizată prin proiect. Se acorda punctaj dacă managerul/administratorul dovedește calificarea în domeniul proiectului, se verifica dacă acesta deține cel puțin Nivelul I de calificare, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională	2
	Pentru a primi punctaj în cadrul P 7, studiile trebuie să fie în acord cu domeniul agricol vizat în proiect. Administratorul/managerul care are calitatea de angajat al solicitantului trebuie să fie angajat cu normă întreagă și pe perioadă nedeterminată.	
	În cadrul criteriului de selecție 7 punctajul 7.1 - 7.4 nu se cumulează.	
	TOTAL	100 puncte

DR-16 - Investiții în sectorul legume și/sau cartofi COMPONENTA FORME ASOCIATIVE - sector legume		
1	Dezvoltarea structurilor agricole în mod echilibrat prin consolidarea exploatațiilor de dimensiuni medii (având dimensiunea economică între 12.000-250.000 SO):	MAX 10 p
	1.1. Formele asociative care reunesc exploatații agricole care se încadrează în definiția fermei de dimensiune medie (având dimensiunea economică între 12.000-250.000 SO) sau care prin cumulul dimensiunilor exploatațiilor membrilor (inclusiv a propriei dimensiuni) se încadrează în intervalul de dimensiune medie de 12.000-250.000 SO	10 p
	Punctajul aferent criteriul de selecție 1.1 se acordă astfel: - Dacă dimensiunea economică, obținută prin cumularea dimensiunilor economice ale exploatațiilor agricole ale tuturor membrilor, se încadrează între 12.000-250.000 SO. sau - Dacă dimensiunea economică a formei asociative obținută prin cumularea dimensiunilor exploatațiilor tuturor membrilor depășește pragul superior de 250.000 SO, punctajul se acordă proporțional cu numărul de membri (membri acționari în cazul cooperativelor organizate conform Legii 566/2004) care dețin exploatații cu dimensiune economică între 12.000-250.000 SO, prin raportarea acestor membri la numărul total de membri, sau - dacă formele asociative care depun proiecte în nume propriu (ai căror membri nu figurează cu exploatația agricolă înregistrată la APIA/ANSVSA/ANZ) dețin exploatații agricole	

	cu dimensiunea economică între 12.000-250.000 SO. Pe durata de execuție a contractului (definită în Contractul de Finanțare) solicitantul poate reduce dimensiunea economică a exploatației agricole prevăzută la depunerea Cererii de Finanțare cu maxim 15%, dar să nu fie mai mică de 12.000 SO. Beneficiarul poate mări dimensiunea economică urmare a implementării investiției propuse prin proiect fără limitare, inclusiv urmare a implementării etapizate sub rezerva verificărilor ulterioare specifice AFIR privind acordarea punctajului.	
2	Promovarea tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului și eficientizarea utilizării resurselor naturale:	MAX 50 p
	2.1 Proiecte de investiții care promovează agricultura de precizie, inclusiv sisteme automatizate/digitalizate de fertilizare individualizate în funcție de cultură (minim 10% din valoarea eligibilă a proiectului); Se va completa de către solicitant un deviz special dedicat, se vor prezenta documentele și se va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare. Exemple: - Sisteme informatice de management - sisteme planificate de colectare, prelucrare, stocare și diseminare a datelor într-o formă necesară desfășurării operațiunilor și funcțiilor unor ferme; - Automatizare și robotică agricolă - tehnici de robotică, control automat și de inteligență artificială la toate nivelurile producției agricole, - Gestionarea performanțelor productive în paralel cu controlul dezvoltării, - Colectarea și analiza automată a datelor în timpul procesului de recoltare/condiționare/depozitare/procesare, perspectivă pentru monitorizare automată și inteligentă, - Sisteme de control și platforme de prelucrare care să ofere soluții complete necesare managementului exploatației, - Monitorizarea și optimizarea pentru un management eficient al fermei, observațiile directe asupra culturilor de către fermier (și/sau lucrători) mai ușor de efectuat, reducerea timpului (și de forță de muncă), centralizare facilă, analiza și interpretarea acestor date, - Sisteme inteligente pentru proiectarea, dezvoltarea, fabricarea și livrarea de soluții pentru identificarea, monitorizarea și trasabilitatea produselor, soluții flexibile și informații ce permit creșterea profitabilității fermei, - Sisteme de Sustinere a Deciziei (DSS) pentru managementul întregii ferme, cu scopul de a optimiza randamentul intrărilor în timp ce păstrează resursele, permițând utilizarea GPS, a imaginilor aeriene obținute de către drone și a imaginilor hyperspectrale furnizate de sateliți, drone pentru aplicarea tratamentelor fitosanitare cu volum ultraredus de soluție. - Software și soluții software specializate care vizează anumite tipuri de ferme, sisteme/software pentru stabilirea calității producției etc. - Conectivitate celulară, internet etc. - Locație prin GPS, satelit etc. - Robotica, tractoare autonome, facilități de procesare, roboți pentru monitorizare etc.	12 p
	2.2 Proiecte de investiții care promovează economia circulară; Se va completa de către solicitant un deviz special dedicat, se vor prezenta documentele și se va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare. Se vor puncta acele proiecte care propun prin investiții reducerea la minimum a	5 p

	deșeurilor/produselor secundare/subproduse prin reutilizarea acestora într-un alt ciclu de producție, creând și mai multă valoare adăugată la nivelul fermei. În cazul valorificării prin comercializare a produsului rezultat în urma aplicării procesului economiei circulare, acesta trebuie să fie conform Anexei 1 la Tratat. În cazul în care acest rezultat este produs non-anexă, acesta va fi destinat exclusiv consumului propriu, la nivel de fermă. Se vor puncta și solicitanții care dețin infrastructură pentru promovarea economiei circulare la momentul depunerii proiectului. Verificarea se va face cu documentele <i>Fișa mijlocului fix și a Listei de inventar</i> pentru valoarea rămasă de amortizat. Punctajul se va acorda doar dacă valoarea eligibilă a investiției/ valoarea ramasă de amortizat a mijlocului fix utilizat în cadrul economiei circulare reprezintă cel puțin 3% din valoarea eligibilă a proiectului. Exemple: - BIOREACTORUL - sistem de tehnologie de ultimă generație care poate composta o varietate de deșeuri organice în termen scurt. Tehnologie de compostare a resturilor vegetale ce oferă o soluție de precizie, complet ecologică, cu costuri minime de operare și includerea în cadrul economiei circulare a resturilor organice. - BIOGAZ - producția de biogaz la scară mică, la nivel de fermă. - BIOMASA - instalații/echipamente pentru producerea și utilizarea energiei obținută prin valorificarea biomasei, investiții care conduc la reutilizarea tuturor subproduselor cartofului. - ZERO WASTE - integrarea în fluxurile economice și comercializarea tuturor produselor secundare obținute, cum ar fi prin procesarea claselor inferioare de calitate, cartofi condiționați, amidon etc. - Producția de resurse biologice regenerabile și transformarea acestor resurse și fluxuri de sub-produse în produse cu valoare adăugată, cum ar fi alimente, bioproduse și bioenergie.	
	2.3 Proiecte de investiții care promovează obținerea și utilizarea de energie din surse regenerabile și/sau care vizează achiziționarea de sisteme cu un consum redus de energie și/sau îmbunătățirea eficienței energetice a construcțiilor în care se desfășoară o activitate eligibilă în cadrul intervenției, în proporție de minim 5% din valoarea eligibilă a proiectului	
	Se va completa de către solicitant un deviz special dedicat, se vor prezenta documentele și se va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare. <i>Exemple de investiții ce pot fi încadrate în categoriile de mai sus: investiții ce vizează utilizarea de energie solară, eoliană, aerotermală, geotermală, hidrotermală, etc. utilizarea materiale constructive care permit îmbunătățirea eficienței energetice, izolare termică, echipamente recuperare energie termică, etc. - exclusiv pentru cladirile aflate în proprietatea/folosința forme asociative sau achiziția de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie.</i>	8p
	2.4 Proiecte care prevăd valorificarea/comercializarea producției obținute la nivel de fermă dovedind astfel contribuția la reducerea impactului de mediu (reducerea GES): a) prin depozitarea/condiționarea producției	25 p

	b) prin procesarea producției la nivelul propriei ferme În cadrul acestui criteriu, vor fi punctate proiectele de investiții care conțin depozitare în condiții de atmosferă controlată/condiționare sau componentă secundară de procesare la nivel de fermă a propriilor produse. Se vor prezenta documentele justificative odată cu depunerea Cererii de Finanțare. În cadrul criteriului de selecție 2.4 punctajul subcriteriilor a) și b) nu se cumulează. În cazul proiectelor care vizează atât depozitare cât și procesare producției, se acordă punctajul maxim, respectiv 25 puncte.	15 p
Punctajul celor patru criterii de selecție (2.1 - 2.4) aferente principiului de selecție 2 este cumulativ.		
3	Proiecte care promovează investiții ce permit aplicarea măsurilor de managementul riscului legate de:	MAX 13 p
	3.1 Deținerea asigurării asupra culturilor aflate în exploatare/construcții aferente procesului productiv și menținerea asigurării pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului/deținerea de perdele de protecție agroforestiere/ achiziția prin proiect de sisteme de monitorizare a stării fitosanitare a culturii (controlul bolilor și daunătorilor) sisteme de monitorizare a stării de vegetație a culturilor legumicole, sisteme de senzori pentru sol, apă, lumină, umiditate, gestionarea temperaturii, sisteme/software de monitorizare a calității solului, sisteme de monitorizare a culturilor care oferă o mare acuratețe a datelor, respectiv senzori de monitorizare ai factorilor de mediu și de nutriție care transmit constant informații pe platforma online, pe toată durata de cultivare. În cazul asigurărilor, pentru suprafețe agricole și construcții aferente procesului productiv, punctajul se va acorda dacă solicitantul deține asigurare fie pe culturi, fie pe clădirile aferente procesului productiv al fermei astfel: - punctajul se va acorda proportional cu suprafețele agricole asigurate (dovedite la depunere, deținute de forma asociativă sau de membri acesteia) în total suprafețe agricole care fac obiectul proiectului. Nu se vor lua în calcul suprafețele agricole care fac obiectul unor cerințe specifice necesare îndeplinirii anumitor condiționalități din cadrul PS PAC, prin care respectivele suprafețe nu pot fi cultivate și implicit nu pot fi asigurate, sau - în cazul construcțiilor existente supuse modernizării (deținute de forma asociativă), prin lucrările de construcții propuse prin proiect și/sau prin utilizarea/reutilizarea cu mașini, utilaje și echipamente necesare unei exploatare agricole pentru producția agricolă primară și, după caz, pentru procesare la nivel de fermă/unitate de producție, se va acorda punctaj pe baza asigurării respectivelor construcții. În cazul în care din totalul construcțiilor care fac obiectul proiectului, doar o parte sunt asigurate, atunci punctajul se acorda proportional,sau - în cazul solicitanților care aplică proiect doar pentru achiziția de utilaje agricole, punctajul se va acorda dacă solicitantul deține asigurare fie pe culturi	3 p

	(detinute de forma asociativă sau de membri acesteia) sau pe clădirile aferente fermei (detinuta de forma asociativa). Atenție! Asigurarea trebuie dovedita la depunerea CF prin documentul justificativ de achitare integrală/parțială a poliței de asigurare, funcție de prevederile contractuale de achitare a poliței de asigurare. În fiecare situație, solicitantul se va angaja să mențină asigurarea pe perioada de valabilitate a contractului. Se vor prezenta documentele justificative odată cu depunerea Cererii de Finanțare. În ceea ce privește deținerea perdelelor de protecție agroforestiere, se va verifica prezenta acestora în sistemul IACS al APIA. Dacă din datele verificate, se determină existenței perdelelor de protecție agroforestiere pe cel puțin una dintre parcele agricole care fac obiectul proiectului, atunci punctajul se acorda integral, indiferent de suprafața detinuta cu astfel de perdele.	
	3.2 Proiecte care vizează investiții în spații protejate a) Investiții în sere - proiectul își propune investiții în sere de minim 50% din valoarea eligibilă a proiectului În cadrul acestui criteriu se vor puncta inclusiv spațiile protejate precum cele pentru cultivarea ciupercilor, culturile aeroponice și culturile hidroponice b) Investiții în solarii - proiectul își propune investiții în solarii în proporție de minim 50% din valoarea eligibilă a proiectului În cadrul criteriului de selecție 3.2, punctajul subcriteriilor a) și b) nu se cumulează.	10p 8p
	Punctajul celor doua criterii de selecție (3.1 - 3.2) aferente principiului de selecție 3 se cumulează.	
4	Maturitatea solicitantului în sensul vechimii în desfășurarea activității economice:	MAX 10 p
	4.1 Proiecte depuse de solicitanții cu vechimea întreprinderii active* în sectorul agroalimentar de minimum 3 ani fiscali;	
	4.1.1 Proiecte depuse de solicitanții cu vechimea întreprinderii active în sectorul agricol iar ponderea veniturilor din acest sector, în raport cu total cifră de afaceri netă sau, după caz, cu total venituri este de minimum 50%	10 p
	4.1.2 Proiecte depuse de solicitanții cu vechimea întreprinderii active în sectorul agroalimentar și înregistrează venituri din activitatea agricolă (indiferent de ponderea acestora).	5 p
	*Entitatea care, din punct de vedere economic, este activă în perioada de observare (minimum 3 ani fiscali din ultimii 5 ani fiscali înainte de depunerea cererii de finanțare), realizează bunuri sau servicii (în cazul formelor asociative), înregistrează cheltuieli, respectiv are cifra de afaceri, venituri din comercializarea producției proprii sau a membrilor (în cazul formelor asociative) și întocmește bilanț contabil. În cazul formelor asociative, vechimea solicitantului și veniturile aferente rezultate din Declarația expertului contabil pot proveni din sectorul agricol/agroalimentar precum și/sau din activități conexe agriculturii (ca de exemplu serviciile de depozitare și /sau comercializare produse agricole, furnizare de inputuri pentru producția agricolă etc.).	

	Din declarația expertului contabil trebuie să rezulte următoarele elemente: 1. activitatea sa principală cu specific agroalimentar și/sau activitățile sale secundare cu specific agroalimentar, inclusiv activități conexe agriculturii din istoricul activității sale economice (minim un an fiscal sau minimum 3 ani fiscali din ultimii 5 ani), cu menționarea codurilor CAEN aferente activităților 2. cifra de afaceri netă și totalul veniturilor din activitățile identificate la punctul 1. Ponderea acestor venituri raportate la total Cifra de afaceri netă (ca medie pe perioada de referință) În cadrul criteriului de selecție 4.1, punctajul subcriteriilor 4.1.1 și 4.1.2 nu se cumulează.	
5.	Principiul accesului la finanțare în sensul prioritizării solicitanților care nu au beneficiat de finanțare în perioada de programare 2014 - 2020 prin PNDR, inclusiv tranziția precum și/sau în perioada 2023-2027 prin PS	MAX 7p
	5.1 Solicitanții care nu au încheiat contract de finanțare prin intermediul SM 4.1 pe (inclusiv perioada de tranziție) și prin intermediul SM 19.2, precum și prin DR 22 și DR 36, pentru investiții similare în sectorul legume. Punctajul va fi acordat pentru solicitanții care nu au încheiat contract de finanțare prin intermediul măsurilor/intervențiilor enunțate în criteriul de selecție, pentru investiții similare în sectorul legume.	7p
6.	Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole	MAX 10p
	6.1 Administratorul/managerul exploatației dovedește pregătirea profesională prin studii superioare absolvite cu diplomă de licență Administratorul/managerul exploatației care este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație, iar studiile sunt în domeniul agricol/horticol/agroalimentar, va prezenta diploma/ documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ corespunzătoare (diplomă licență, diplomă master, diplomă doctorat, diplomă post-doctorat etc.). Sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de recunoaștere/echivalare de către autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare;	10
	6.2 Administratorul/managerul exploatației dovedește pregătirea profesională prin studii superioare an terminal sau studii superioare absolvite fără diplomă de licență Sunt punctați atât absolvenții de studii superioare în domeniul agricol (horticultură/ agricultură/agroalimentar), care nu sunt încă licențiați cât și studenții din anul terminal care pot dovedi formarea prin intermediul foii matricole/situației școlare. Administratorul/managerul exploatației care este absolvent al unei forme de învățământ superior (conform celor precizate anterior) care a absolvit în ultimele 12 luni, dar nu poate prezenta diploma în original, va prezenta o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă/situația școlară.	8
	6.3 Administratorul/managerul exploatației dovedește pregătirea profesională prin studii liceale, sau postliceale sau învățământ terțiar non-universitar sau școli profesionale Studiile liceale se dovedesc cu diplomă de bacalaureat, iar studiile postliceale, terțiare non-universitare sau școlile profesionale cu diplomă de absolvire după caz, cu foaia matricolă din care rezultă că a studiat cel puțin o materie ce are legătură cu domeniul agricol.	6

	6.4 Administratorul/managerul exploatației dovedește pregătirea profesională prin curs de calificare în activitatea vizată prin proiect. Se acorda punctaj dacă managerul/administratorul dovedește calificarea în domeniul proiectului, se verifica dacă acesta deține cel puțin Nivelul I de calificare, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională.	4
	Pentru a primi punctaj în cadrul P 6, studiile trebuie să fie în acord cu domeniul agricol. Administratorul/managerul care are calitatea de angajat al solicitantului trebuie să fie angajat cu normă întreagă și pe perioadă nedeterminată.	
	<i>În cadrul criteriului de selecție 6, punctajul 6.1 - 6.4 nu se cumulează.</i>	
	TOTAL	100 puncte

2.6 Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)

Valoare sprijinului public este de maximum 3.000.000 euro pentru formele asociative din sectorul legume, respectiv, 2.000.000 euro/proiect cu excepția acelor proiecte care propun simpla achiziție de utilaje și echipamente agricole a căror valoare este de maximum 300.000 euro/proiect pentru alte culturi decât cea a cartofului, respectiv de maximum 700.000 euro/proiect în cazul utilajelor pentru cartofi achiziționate de către fermele individuale și 700.000 euro/proiect în cazul utilajelor agricole achiziționate de către formele asociative, indiferent de cultură.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil raportată la costurile eligibile per proiect este de maximum 65% din costurile eligibile.

Atenție! La cofinanțarea publică acordată în procente menționate mai sus se adaugă contribuția privată a solicitantului.

Documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare, documente de la bancă/trezorerie, se vor depune în termenul de maxim 6 luni de la data aprobării Raportului de selecție/Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru finanțare.

Capitolul 3

ACCESAREA fondurilor nerambursabile acordate pentru INVESTIȚII ÎN SECTORUL LEGUME ȘI/SAU CARTOFI

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al **rambursării cheltuielilor eligibile** efectuate (suportate și plătite efectiv) în prealabil de către beneficiar.

Atenție!

În conformitate cu prevederile art. 62 al Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și a HOTĂRÂRII nr. 1570 din 28 decembrie 2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027, Art. 8, (1) În cazul în care se constată crearea în mod artificial a condițiilor pentru acordarea sau pentru creșterea intensității sau a nivelului sprijinului, nu se acordă niciun sprijin financiar pentru cererea respectivă, (2) Regulile detaliate avute în vedere la stabilirea condițiilor artificiale și modul de verificare a respectării de către solicitanți a prevederilor art. 62 din Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013 se cuprinde în cadrul Ghidului Solicitantului, procedurilor de lucru ale instituțiilor cu responsabilități în implementarea intervențiilor.

În acest sens, vă recomandăm să studiați Anexa la Ghidul solicitantului „Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027” pentru evitarea oricăror situații conflictuale cu organismele de control.

Regulile general valabile sunt:

- nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul intervențiilor PS PAC 2023-2027;
- fiecare proiect prin care se solicită finanțare prin FEADR, este verificat în ceea ce privește eventuala creare de condiții artificiale în fiecare din etapele procedurale pe care le va parcurge acesta. Dacă pe parcursul oricărei dintre aceste etape procedurale, se identifică crearea de condiții artificiale, se vor aplica măsurile și corecțiile financiare corespunzătoare (respingere CF/ debit total/ debit parțial după caz);
- în situația în care există legături comerciale între vânzătorul/arendatorul imobilului destinat realizării proiectului, și solicitant, sau în situația în care peste 50% din terenurile aferente exploatației pe care se va implementa proiectul finanțat sunt preluate de la o singură persoană fizică sau juridică, se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale;
- în situația în care se identifica asociați/actionari/ administratori (ai solicitantului) care detin acțiuni în alte companii cu actionariat strain, se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale.

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de Anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor prezentată la Cap. 4 din prezentul Ghid, care vor fi depuse exclusiv online, pe pagina de internet www.afir.ro.

Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil în format electronic, la adresa www.afir.ro.

3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate olograf.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

Atenție!

Solicitanții nu mai numerotează paginile dosarului Cererii de Finanțare, dar vor consemna în coloana dedicată paginării din Cererea de finanțare, numărul paginilor aferente fiecărui document anexat.

Există în cererea de finanțare câmpuri obligatoriu de completat și validări. Completarea incorectă a Cererii de Finanțare duce la imposibilitatea validării, semnării, încărcării și depunerii acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Solicitanții care vizează investiții amplasate în arealul ITI Delta Dunării, vor bifa, doar în scopul monitorizării acestor investiții, punctul dedicat acestei informații din Cererea de Finanțare.

Pentru încadrarea amplasamentului investiției în teritoriul ITI, solicitanții pot consulta Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI) care se regăsește în [Anexa 12](#) la prezentul Ghid.

În Cererea de Finanțare, la lista E, se pot completa alte documente justificative ale proiectului, dacă sunt necesare. Pentru fiecare document va trebui să existe câte un PDF care să fie încărcat ulterior.

Atenție!

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, toate Cererile de Finanțare depuse la AFIR conțin *Declarația privind prelucrarea datelor cu caracter personal*.

Solicitanții trebuie să dețină semnătură electronică calificată care în sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014 se bazează pe un certificat calificat emis de un furnizor de servicii care se află în lista oficială a Uniunii Europene și care se regăsește la <https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home>.

În cadrul cererii de finanțare semnătura electronică trebuie creată EXCLUSIV cu ajutorul unei aplicații care permite semnarea fișierelor de tip pdf inteligent care conțin câmp dedicat pentru semnătură, precum Adobe Reader, având dispozitivul criptografic (token-ul) conectat la calculatorul/ laptopul semnatarului, sau utilizând un token virtual dacă furnizorul dumneavoastră v-a livrat unul.

Atenție!

Conform cunoștințelor AFIR aplicațiile/serviciile de semnare la distanță care presupun încărcarea unui document în cadrul unei pagini web iar apoi descărcarea acestuia în forma semnată disponibile pe piața NU permit semnarea documentelor de tip pdf inteligent care conțin câmp de semnătură, precum Cererile de Finanțare puse la dispoziție de AFIR.

Cererea de Finanțare și documentele anexe aferente acesteia, întocmite în nume propriu, se vor semna electronic cu o semnătură bazată pe certificat digital calificat. Documentele trebuie să fie semnate de solicitant pe PC/laptop cu Adobe Reader, iar semnătura trebuie să fie creată cu ajutorul unui dispozitiv criptografic (token) conectat la calculatorul/laptopul semnatarului.

Solicitanții pot depune cererea de finanțare **EXCLUSIV** prin utilizarea semnăturii electronice bazată pe certificat digital calificat.

În cazul **documentelor word emise de solicitant**, acestea se pot exporta direct în PDF și semna electronic, fără listare, iar în cazul documentelor emise de alte instituții/entități acestea se vor scana.

Atenție!

Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, beneficiarul poate obține fonduri în avans, conform prevederilor REGULAMENTULUI (UE) 2021/2116 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 și respectiv, ale H.G. nr. 1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027.

Beneficiarul poate opta pentru obținerea unui avans de până la 50% din contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională, conform art. 10, alin. (1) din Hotărârea nr. 1570/2022 prin bifarea căsuței corespunzătoare în Cererea de finanțare.

Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de Finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de Finanțare FEADR pe parcursul implementării, o singură dată și atunci când are avizul favorabil din partea Autorității Contractante pentru o achiziție publică majoritară.

Conform art. 10, alin. (2) din Hotărârea nr. 1570/2022, plata avansului este condiționată de constituirea unei garanții în procent de 100% din valoarea avansului, prezentată, în cazul beneficiarilor publici, sub formă de scrisoare de garanție bancară sau scrisoare de garanție emisă de o instituție financiară nebanară înregistrată pe toată perioada de valabilitate a garanției în Registrul special al Băncii Naționale a României.

Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de implementare prevăzute în Contractul de Finanțare.

3.1.2 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Pentru a depune Cereri de Finanțare online, solicitanții care nu au cont pe site-ul www.afir.ro vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal. Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea Cererilor de Finanțare în format electronic.

Pașii care trebuie parcurși, pentru încărcarea Cererilor de Finanțare în portalul AFIR, sunt următorii:

I. Accesarea site-ului AFIR

Accesul la portal se realizează prin intermediul unui web-browser (ex: Microsoft Edge, Chrome, Mozilla Firefox) și accesarea adresei www.afir.ro. Odată accesată adresa, va fi afișată pagina principală.

II. Creare cont si/sau autentificare

Pentru logare se utilizează perechea nume utilizator-parolă, obținute la crearea contului pe site, urmat de acționarea butonului Autentificare.

În cazul în care nu dețineți un cont, accesați opțiunea Creare cont. Anterior creării unui cont pe site-ul AFIR trebuie să dețineți o adresă de e-mail validă.

După înregistrare, utilizatorul va primi un e-mail de confirmare și va trebui să urmeze instrucțiunile din respectivul mesaj pentru activarea contului creat.

III. Pregătire documente pentru încărcare

După autentificare, utilizatorul va avea posibilitatea accesării aplicației privind depunerea de proiecte și gestionării celor existente în cont.

Prin selectarea sesiunii de depunere aferent domeniului de intervenție ce se dorește a fi accesat, utilizatorul va avea posibilitatea descărcării Cererii de Finanțare în format PDF inteligent în vederea completării.

IV. Încărcarea Cererii de Finanțare, a Anexelor tehnice și administrative.

Sunt disponibile următoarele secțiuni:

1. Încărcarea formularului Cerere de Finanțare

La încărcarea Cererii de Finanțare vor avea loc o serie de validări în scopul de a ajuta solicitantul în corectarea diverselor probleme precum:

Atenție!

Pentru a preveni respingerea Cererii de Finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea acesteia, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei Cereri de Finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

- formularul Cererii de Finanțare trebuie să fie redactat și semnat electronic.
- se va utiliza ultima versiune de Cerere de Finanțare, publicată pentru sesiunea respectivă.
- denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caracterele speciale “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”-

În funcție de informațiile completate în Cererea de Finanțare privind amplasarea proiectului - Regiune - Județ, se va stabili Centrul regional la care se va lansa fluxul de Depunere Cerere de Finanțare.

2. Încărcarea documentelor anexate Cererii de Finanțare

Se vor depune documentele conform Capitolului 4 - INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE - 4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare.

Utilizatorul va încărca fiecare document în parte, încărcarea fiind de tip asincron.

Formatul fișierelor scanate trebuie să fie *.pdf*, cu o rezoluție de minim 200 dpi.

Recomandăm denumirea acestora conform listei documentelor din Cererea de Finanțare (numărul și primele două-trei cuvinte).

După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.

Atenție!

La încărcarea online a proiectului solicitantii vor trebui să încarce toate documentele care au bifat pe coloana „Obligativ pentru toate proiectele”. În caz contrar proiectul nu se va putea depune online.

După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor se va acționa butonul Depunere Proiect, în vederea transmiterii acestuia către AFIR.

Alocarea numărului de ordine al Cererii de Finanțare se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Ulterior depunerii, pentru solicitanți vor fi disponibile numai acțiunile privind vizualizarea detaliilor proiectului precum și funcționalități de afișare a istoricului acestuia.

[Pentru detalii privind depunerea online se pot consulta instrucțiunile/tutorialele disponibile în format .pdf/video.](#)

3. Încărcare Alte documente

În această secțiune, utilizatorul are posibilitatea de a încărca și alte documente justificative ale proiectului. După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.

După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor, acestea vor fi transferate la AFIR. Acestea se vor regăsi în Sistemul de gestiune a documentelor, în folder-ul proiectului, concomitent cu pornirea fluxului de Depunere-Evaluare, în sarcinile Șef SAFPD, pentru desemnarea expertului care va verifica Cererea de Finanțare.

Alocarea bonurilor de ordine se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Atenție!

Pentru a preveni respingerea Cererii de Finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea acesteia, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei Cereri de Finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

După depunerea proiectelor, pentru solicitanți, sunt disponibile numai acțiunile „Vizualizare” și „Statusuri”.

Pentru Cererile de Finanțare a căror încărcare on-line prin intermediul portalului AFIR se realizează după ora 14.00, termenul privind verificarea condițiilor de admitere se derulează din ziua următoare. **În ultima zi de depunere a licitației lunare, încărcarea on-line se realizează până la ora 16.00.**

Cererea de Finanțare și toată documentația aferentă nu trebuie să fie semnate și ștampilate pe fiecare pagină.

Atenție!

Solicitantul își asumă veridicitatea documentelor, iar dacă la prezentarea acestora în original se constată neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate sau selecție, proiectul va fi declarat neeligibil.

Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de Finanțare.

Atenție!

Este strict interzisă utilizarea tuturor roboților sau scripturilor care colectează în mod automat resursele, folosirea programelor care imită caracteristicile unui utilizator uman sau care ofera un avantaj nedrept, și/sau folosirea de click-bots sau script-uri care execută click-uri în mod automat sau reproduc în alt mod comportamentul uman.

Este strict interzisă utilizarea simultană de locații multiple/ip-uri multiple pentru același User.

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Verificarea Cererilor de Finanțare se face la:

- OJFIR pentru proiecte fără C+M;
- CRFIR pentru proiecte cu C+M;

1. Încadrarea Cererii de Finanțare în funcție de prescoring

Cererea de Finanțare poate fi încărcată în sistemul AFIR și este admisă pentru verificarea eligibilității și a criteriilor de selecție, în cazul în care autoevaluarea scorului (punctajului) solicitantului este mai mare sau egală cu pragul de calitate al lunii în care a depus Cererea de Finanțare;

Cererile de Finanțare al căror punctaj (scor) rezultat în urma evaluării este mai mic decât nivelul pragului de calitate aferent lunii în care au fost depuse, devin neconforme.

2. Verificarea eligibilității Cererii de Finanțare

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- ☒ verificarea eligibilității solicitantului;
- ☒ verificarea criteriilor de eligibilitate;
- ☒ verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- ☒ verificarea Studiului de Fezabilitate și a tuturor documentelor anexate Cererii de Finanțare.

Atenție!

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată de către AFIR că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori ai AFIR în sistem on-line, iar răspunsul va fi transmis on-line.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

1. în cazul în care documentele prezentate sau mențiunile din cererea de finanțare conțin informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii între mențiunile acestora.
2. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.

Pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea Cererii de Finanțare.

Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii Cererii de Finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul cererii.

Nu este permisă încadrarea în subcap. 4.1 Construcții și instalații, atât a unor cheltuieli eligibile cât și a unor cheltuieli neeligibile, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spațiilor/instalațiilor ce se vor executa.

Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se va preciza care sunt echipamentele, utilajele/montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/neeligibile.

În cazul în care restul documentelor din Cererea de Finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 din ghid „Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare”, cererea va fi declarată neeligibilă.

3. Verificarea criteriilor de selecție

În urma acestor verificări pot exista patru situații:

- ☒ proiectul este neeligibil;
- ☒ proiectul este eligibil și va avea un punctaj $\geq$ pragul de calitate lunar/prestabilit;
- ☒ proiectul eligibil este neconform dacă are un punctaj $<$ pragul de calitate lunar/prestabilit
- ☒ proiectul este neconform dacă a fost încadrat greșit din punct de vedere al componentei cu alocare financiară distinctă, aferente unei intervenții.

4. Selecția proiectelor

Stabilirea criteriilor de selecție, punctajelor de selecție, a pragului de calitate prestabilit, a pragului de calitate lunar și modalitatea de repartizare a fondurilor neutilizate din cadrul unei componente către componenta/componentele supralicite precum și alocarea sesiunii pentru fiecare intervenție sunt realizate la inițiativa AM PS cu consultarea prealabilă a Comitetului de Monitorizare pentru PS 2023 - 2027 și se aplică pentru sesiunile de proiecte organizate după data avizului Comitetului de Monitorizare pentru PS.

Pentru fiecare sesiune de depunere se face un **ANUNȚ DE LANSARE A LICITAȚIEI** în care se vor prezenta: intervalul de depunere a Cererilor de Finanțare, durata celor 2 etape lunare, alocarea sesiunii, alocarea aferentă fiecărei etape lunare, pragul de calitate prestabilit și pragul de calitate lunar, după caz modalitatea de repartizare a fondurilor neutilizate din cadrul unei componente către componenta/componentele supralicitate în ordinea de priorizare prestabilită în urma consultării Comitetului de Monitorizare, precum și modalitatea de informare a potențialilor beneficiari cu privire la lansarea sesiunii.

Solicitanții, la depunerea proiectului, completează obligatoriu în cererea de finanțare câmpul aferent punctajului estimat (autoevaluare/prescoring).

Depunerea și evaluarea proiectelor se realizează lunar doar pentru proiectele ce au punctajul estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate aferent lunii respective.

Depunerea proiectelor în cadrul sesiunii se oprește înainte de termenul limită prevăzut în nota de lansare, atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse de la începutul sesiunii având un punctaj estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal cu pragul de calitate aferent etapei lunare respective, excluzând valoarea publică totală a proiectelor retrase, ajunge la 150% din nivelul alocării sesiunii, cu excepția primelor 5 zile calendaristice din fiecare etapă de depunere, când depunerea proiectelor se realizează indiferent de nivelul plafonului.

ATENȚIE!

Proiectele al căror punctaj estimat de solicitanți va scădea în urma evaluării AFIR sub pragul de calitate corespunzător lunii respective și proiectele încadrate greșit din punct de vedere al componentei cu alocare financiară distinctă aferente unei intervenții, vor fi declarate neconforme.

Astfel, proiectele care în mod eronat au avut punctaj estimat mai mare sau egal cu pragul de calitate sau au fost greșit încadrate pe alta intervenție/componentă sunt declarate neconforme și nefinanțate.

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile, după cum urmează:

(a) În cazul în care depunerea se încheie în prima etapă lunară, alocarea disponibilă pentru selecție reprezintă întreaga alocare a sesiunii de depunere;

(b) În cazul în care depunerea se încheie în a-II-a etapă lunară, alocarea disponibilă este următoarea:

1° pentru selecția aferentă primei etape lunare, alocarea disponibilă reprezintă 50% din alocarea sesiunii de depunere;

2° pentru selecția aferentă celei de-a doua etape lunare, alocarea disponibilă reprezintă 50% din alocarea sesiunii de depunere la care se adaugă alocarea neconsumată de la etapa lunară 1.

În situația în care etapa lunară de depunere se încheie în primele 5 zile, pentru facilitarea procesului de selecție, anterior Raportului de selecție lunar, se întocmește un Raport de selecție intermediar după evaluarea proiectelor în ordinea descrescătoare a punctajul estimat a căror valoare publică totală reprezintă 80% din alocarea disponibilă aferentă etapei.

În situația în care sesiunea de depunere parcurge cele două etape lunare, proiectele depuse în etapa 1 declarate eligibile fără finanțare vor intra în competiție cu proiectele din cea de-a doua etapă lunară, urmând a fi incluse în Raportul de Selecție lunar sau, după caz, intermediar, aferent etapei 2.

Se va ține cont de necesitatea păstrării unei rezerve pentru finanțarea contestațiilor, în limita a 20% din alocarea aferentă fiecărei etape lunare, după caz.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de criteriul de departajare -

Valoarea eligibilă a proiectului exprimată în Euro, în sensul prioritizării proiectelor cu o valoare mai mare.

După publicarea raportului de selecție intermediar/lunar pe pagina de internet AFIR, solicitanții au la dispoziție 7 zile lucrătoare începând cu ziua lucrătoare imediat următoare postării pe pagina de internet AFIR a raportului de selecție intermediar/lunar pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării.

IMPORTANT !

Solicitanții pot depune o singură contestație cu privire la rezultatul evaluării după publicarea primului Raport de selecție în care proiectul este inclus. Orice a doua contestație depusă de același solicitant referitoare la un raport de selecție, precum și contestația depusă la un raport de selecție ulterior primului raport în care a fost consemnat rezultatul evaluării vor fi considerate inadmisibile.

Urmare soluționării contestațiilor, Comisia de soluționare a contestațiilor va proceda astfel:

a) pentru contestațiile depuse aferent unui Raport de selecție intermediar, vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent Raportului de selecție intermediar respectiv, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente intervenției. Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele din Raportul de selecție lunar al etapei respective, după caz.

b) pentru contestațiile depuse aferente unui raport de selecție lunar vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent etapei respective, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente intervenției ori mai mare sau egal cu pragul de calitate lunar aferent etapei respective în situația în care valoarea publică totală a proiectelor selectate din raportul de selecție lunar aferent este mai mică decât alocarea disponibilă pentru selecția etapei stabilită conform art.8 alin.(2), după caz. Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele depuse în cadrul aceleiași sesiuni continue de depunere a proiectelor, după caz conform *Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)*, după caz.

Urmare publicării raportului de contestații intermediar/lunar, există posibilitatea întocmirii unui *Raport de selecție aferent etapei pentru care au fost finalizate contestațiile*, după caz, conform *Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)*.

În situația în care alocarea unei sesiuni a fost scoasă la licitație pe componente diferite ale aceleiași intervenții, fondurile neutilizate din cadrul unei componente după finalizarea întregului proces de selecție și contestații se utilizează pentru selectarea suplimentară a proiectelor eligibile fără finanțare în ordinea cronologică a etapelor lunare de depunere.

În contextul în care valoarea publică a proiectelor depuse/selectate în cadrul unei componente este mai mică decât alocarea sesiunii pe componenta respectivă, fondurile neutilizate sunt redistribuite către componenta supralicitată în următoarea ordine:

1. Componenta nr III - **Forme asociative legume**
2. Componenta nr. I - **Legume (ferme individuale)**
3. Componenta nr. II - **Cartof**

IMPORTANT !

Procesul de **SELECȚIE** și procesul de **SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR** se desfășoară potrivit „Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)”, în vigoare la momentul lansării sesiunii, publicat pe site-urile www.madr.ro și www.afir.ro.

Solicitanții pot să-și retragă în orice moment cererile de finanțare. Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare!

3.2 CONTRACTAREA FONDURILOR

După aprobarea Raportului de selecție/ Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru finanțare, AFIR notifică Beneficiarul privind Decizia de Selecție prin documentul „Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de finanțare și semnarea Contractului de Finanțare”.

Atenție!

În vederea încheierii Contractului de Finanțare, AFIR informează toți solicitanții selectați pentru contractare că sunt obligați să dețină semnătură electronică la momentul contractării.

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen de **maxim 3 luni** pentru **proiecte care vizează achiziții simple**, respectiv, de **maxim 6 luni** pentru **proiecte care vizează achiziții complexe**, de la transmiterea *Notificării privind selectarea cererii de finanțare*, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M) /CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu, conform Capitolului 4 - INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE - 4.2 Documentele necesare contractării fondurilor:

1. Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate on-line.

Solicitanții vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate și cele originale emise de alte entități pentru conformitate. Nu se vor depune Cererea de finanțare și documentele originale emise de solicitant, convertite în PDF și semnate electronic, la depunerea proiectului).

Atenție!

În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de Finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie, care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, Cererea de Finanțare se va declara neeligibilă/neselectată pentru finanțare, cu consecința neîncheierii Contractului de Finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Doc.10.1 Documente care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției prin extras de cont (în original) și/ sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului.

Atât extrasul de cont cât și contractul de credit vor menționa valoarea totală a cofinanțării private.

În cazul în care dovada co-finanțării private se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată și va viza justificarea modului de utilizare a sumei din extrasul de cont reprezentând dovada cofinanțării private, respectiv că suma din soldul contului beneficiarului, conform extrasului emis cu cel mult 15 zile înainte de data depunerii primei cereri de plată și suma cheltuielilor aferente proiectului realizate până la acel moment, acoperă 50% din valoarea cofinanțării private.

În cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private, pentru toate proiectele care au fost selectate și notificate pentru care solicitantul are în vedere încheierea contractelor de finanțare în limita impusa de prevederile HG 1570/2022.

3. Doc.10.2 Adresă emisă de bancă/ trezorerie cu datele de identificare ale acestuia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea băncii/ trezoreriei și, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR).

4. Doc 11.1 Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante locale, valabile la data încheierii contractului, emise de către primăriile pe raza cărora solicitantii își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).

5. Doc. 11.2 Graficul de eșalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale și sociale).

Pentru încheierea contractului de finanțare, reprezentantul legal trebuie să nu figureze cu sancțiuni economico-financiare înscrise în cazierul judiciar.

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și extrasul de pe cazierul judiciar al reprezentantului legal.

În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții, se va solicita beneficiarilor, la încheierea contractului de finanțare, prin informații suplimentare prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

6. Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat de beneficiar.

Atenție!

Beneficiarul este obligat să respecte Graficul de esalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de Finanțare, pe toată durata de implementare a proiectului, în caz contrar beneficiarul este sancționat conform prevederilor Contractului de Finanțare.

7. Doc.12 Proiectul tehnic, dacă este cazul, pentru proiectele cu C+M care presupun lucrări de construcții - montaj.

8. Doc. 13 Copie act de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului

Atenție!

În urma depunerii la AFIR a Cererii de Finanțare și a documentelor anexe solicitate pe suport de hârtie, în vederea contractării, un proiect selectat poate fi declarat neeligibil, dacă în urma verificării acestora nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate.

Durata maximă de depunere a documentelor obligatorii de către beneficiar în vederea contractării este de 3 luni/6 luni de la transmiterea notificării de selecție a proiectului și pentru depunerea primei tranșe de plată însoțită de documente justificative, termenul este de 6 luni (achiziții simple)/12 luni (construcții-montaj) de la semnarea contractului de finanțare.

În caz de neprezentare a documentelor de către Solicitant/Beneficiar, în termenul precizat în Notificarea beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare sau în cazul în care acesta se regăsește înregistrat în evidențele AFIR cu debite, Agenția își rezervă dreptul de a nu încheia/rezilia Contractul de Finanțare.

Atenție!

La momentul încheierii contractului de finanțare, beneficiarul nu trebuie să fie în insolvență. În cazul în care, în urma verificărilor făcute, acesta figurează în Buletinul Procedurilor de Insolvență, nu se contractează și se întocmește nota de neîncheiere a contractului de finanțare cu notificarea beneficiarului.

Vizita pe teren a Cererilor de Finanțare

Verificarea pe teren se realizează pentru Cererile de finanțare selectate, care vizează modernizarea unui punct de lucru, și are loc înaintea încheierii contractului, după ce solicitantul depune documentele solicitate prin Notificarea beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare.

Vizita pe teren se va realiza **pentru proiectele selectate la finanțare**, astfel:

- ☒ Pentru toate Cererile de Finanțare referitoare la modernizări (inclusiv dotări), extinderi, renovări; Numai în cazuri excepționale atunci când condițiile meteorologice nu permit efectuarea vizitei pe teren, Șeful SAFPD poate decide asupra efectuării sau nu a vizitei pe teren, cu aprobarea Directorului OJFIR/ CRFIR.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea informațiilor.

În cazul în care se constată neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate, în urma verificării pe teren, se va emite decizia de neîncheiere a contractului de finanțare.

Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării documentelor obligatorii, Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea Contractului de Finanțare. În acest sens, beneficiarul proiectului selectat pentru finanțare va primi pe adresa de e-mail, contractul de finanțare, semnat electronic de Autoritatea Contractantă, urmând ca acesta să îl semneze și să

transmită Autorității Contractante, prin intermediul platformei informatice, contractul de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate, semnate electronic de către reprezentantul legal.

Pentru stabilirea valorii în lei la încheierea contractului de finanțare se va utiliza cursul euro-leu stabilit de Banca Centrală Europeană, publicat pe pagina web: <http://www.ecb.int/index.html>, valabil la data de 01 ianuarie a anului în care se încheie Contractul de Finanțare.

Important! Bugetul Indicativ din Cererea de Finanțare aprobat în urma evaluării proiectului devine Anexă la Contractul de Finanțare.

Atenție!

Durata de execuție a Contractului de Finanțare este de maxim 3 ani (36 de luni) pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții-montaj.

Durata de execuție a contractului este de maxim 2 ani (24 luni), pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple fără leasing financiar de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi stabilite prin fișa intervenției.

Duratele de execuție prevăzute mai sus pot fi prelungite conform prevederilor HG nr 1570/2022, cu acordul prealabil al AFIR și cu aplicarea penalităților prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit.

Durata maximă de execuție de 24/36 luni prevăzută în contract, poate fi prelungită dacă, la momentul solicitării, beneficiarii au încasat plăți de minimum 45%, fără a fi luat în calcul avansul primit, după verificarea dovezii cofinanțării private pentru finalizarea investiției și cu aplicarea penalităților prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene prevăzute în legislația europeană specifică.

Prelungirea duratei maxime de execuție se poate realiza ținând cont de stadiul de realizare și specificitatea investițiilor aferente fiecărui proiect, precum și de evitarea riscului de dezangajare, cu aplicarea penalităților specifice beneficiarilor publici sau privați, prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit.

Autoritatea Contractantă (AFIR) poate aproba suspendarea duratei de execuție a Contractului de Finanțare la solicitarea beneficiarului, în situații de forță majoră sau în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/acorduri/autorizații, după caz, fundamentată de beneficiar cu documente justificative, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora sau pentru circumstanțe excepționale dovedite.

Durata de valabilitate și durata de monitorizare a contractului de finanțare

Durata de valabilitate a Contractului de Finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă 5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuată de Autoritatea Contractantă.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit intervențiilor din PS 2023-2027, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze și să nu modifice fundamental investiția realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare.

IMPORTANT! Pentru asigurarea finanțării cheltuielilor necesare derulării proiectului, beneficiarul finanțării din FEADR poate constitui garanții în favoarea unei instituții financiare, respectiv unei instituții de credit sau instituții financiare nebancare înregistrate în registrul special al Băncii Naționale a României, în conformitate cu prevederile Legii nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare, sub forma ipotecării investiției care face obiectul contractului de finanțare, cu înștiințarea și acordul prealabil al AFIR și cu respectarea prevederilor contractului de finanțare în cauză. Beneficiarul este obligat să transmită AFIR o copie a contractului de credit și ipotecă, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.

La depunerea Cererii de finanțare, solicitantul își va da acordul în ceea ce privește publicarea pe site-ul AFIR a datelor de contact (denumire, CUI, adresă, telefon, denumire/valoare proiect).

PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Beneficiarul poate opta pentru **avans** de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii Cererii de Finanțare sau după semnarea Contractului de Finanțare, pe parcursul implementării proiectului, în condițiile prevăzute în Instrucțiunile de plată anexă la Contractul de Finanțare.

Avansul se acordă la solicitarea beneficiarului după semnarea contractului, conform prevederilor art. 44 din Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 și a legislației naționale în vigoare, prin aprobarea AFIR.

Beneficiarul poate solicita avansul după semnarea Contractului de Finanțare și numai după avizarea achiziției majoritare de către AFIR. În cazul beneficiarilor privați care derulează achiziții directe utilizând Baza de Date cu prețuri de referință AFIR, avansul se acordă pe baza contractului de vânzare-cumpărare a bunului/echipamentului respectiv, prezentat de beneficiarul privat la momentul solicitării avansului.

Pentru a beneficia de avans beneficiarul este obligat să depună o garanție sub formă de scrisoare de garanție, necondiționată prin condiții generale și/sau speciale de garantare, emisă în condițiile legii, de o instituție de credit bancară deschisă pe teritoriul României, respectiv de un fond de garantare constituit în condițiile legii, în cazul beneficiarilor publici, care corespunde procentului de 100% din valoarea avansului.

Beneficiarul trebuie să justifice valoarea avansului încasat, pe bază de documente justificative conform cerințelor Autorității Contractante prezentate în Instrucțiunile de plată, până la expirarea duratei de implementare a proiectului prevăzută în Contractul de Finanțare.

Garanția aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă cuprinsă între data cererii de acordare a avansului și data expirării duratei de execuție a Contractului de Finanțare.

În cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, justificată pe bază de documente, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește suma avansului, garanția poate fi eliberată.

La cerere, Autoritatea Contractantă va notifica instituția emitentă a garanției cu privire la finalizarea proiectului, justificarea utilizării integrale a avansului acordat beneficiarului și faptul că garanția poate fi eliberată.

Sumele reprezentând avansuri acordate și nejustificate la termenele stabilite prin contractul de finanțare, precum și în cazul în care se procedează la încetarea contractului de finanțare, înainte de finalizarea implementării proiectului, la solicitarea beneficiarului sau din inițiativa Autorității Contractante, înainte de expirarea termenului de valabilitate a garanției pentru care nu s-a obținut prelungirea acesteia, se recuperează de Autoritatea Contractantă prin executarea garanției, cu perceperea de dobânzi și penalități calculate și datorate pentru perioada cuprinsă între data acordării avansului și data recuperării integrale a acestuia.

În cazul în care beneficiarul nu prezintă Autorității Contractante dovada prelungirii termenului de valabilitate a garanției cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de expirarea valabilității acesteia, Autoritatea Contractantă va proceda de îndată la executarea garanției.

Recuperarea sumei reprezentând avansul acordat și nejustificat se face prin plată voluntară (în termen de maxim 5 zile lucrătoare), cât și prin executarea garanțiilor de către Autoritatea Contractantă (după caz), cu perceperea de dobânzi și penalități.

Beneficiarul care a încasat avans de la Autoritatea Contractantă și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție a contractului de finanțare, este obligat să depună la Autoritatea Contractantă și documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară care să acopere noul termen de execuție solicitat.

ATENȚIE!

AFIR efectuează plăți beneficiarilor, inclusiv plata avansului, după cum urmează:

- a) în cazul persoanelor juridice instituții publice, în conturile deschise la Trezoreria Statului;***
- b) în cazul persoanelor juridice, altele decât cele menționate la lit. a), în conturile deschise la unitățile Trezoreriei Statului sau la instituții de credit din România;.***

Precizări referitoare la modificarea Contractului de Finanțare

- ✓ Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de Finanțare în cursul duratei de valabilitate a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.
- ✓ Beneficiarul poate solicita doar modificări care nu afectează eligibilitatea, selecția, funcționalitatea și obiectivul proiectului (de ex. nu se vor accepta modificări și înlocuiri de clădiri, schimbarea locației și a obiectivelor).
- ✓ Modificarea contractului se va face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- ✓ Beneficiarul poate efectua modificări tehnice și financiare, în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului, și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile.
- ✓ Beneficiarul va transmite Autorității Contractante bugetul modificat, prin intermediul unei notificări în care justifică modificarea, însoțit de devizul general și devizul pe

obiecte refăcute, în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data modificării acestuia, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de Finanțare prin act adițional.

Atenție!

Solicitările de modificare a contractului se încarcă și se transmit exclusiv din contul fiecărui beneficiar deschis în cadrul portalului www.afir.ro.

Important!

Solicitantul/ Beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la intervenția din PS 2023-2027 pentru care depune proiectul în cadrul PS 2023 - 2027 în vederea selectării pentru finanțare, să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în Contractul de Finanțare înainte de semnarea acestuia.

Dacă pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului se constată că obiectivele/ componentele investiției pentru care s-a acordat sprijinul financiar nerambursabil au fost înstrăinate (prin orice tip de act juridic care produce efectul transmiterii proprietății sau a oricăruia dintre atributele acesteia), contravaloarea ajutorului financiar public nerambursabil va fi recuperată integral.

În situația neîndeplinirii obligațiilor prevăzute în Contractul de Finanțare, recuperarea sprijinului financiar se realizează în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire a acestora.

Dacă neîndeplinirea obligațiilor contractuale afectează eligibilitatea proiectului sau condițiile de selectare care ar fi determinat nefinanțarea acestuia, recuperarea sprijinului financiar se realizează integral împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare, și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

În cazul constatării stării de insolvență în cazul beneficiarului, pe parcursul derulării contractului de finanțare, AFIR va declanșa procedura de constatare nereguli, de constituire și recuperare a debitului, conform prevederilor Contractului de Finanțare și ale OUG nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și înscrierea la masa credală cu titlurile de creanță emise anterior intrării în insolvență în termenele și condițiile stabilite conform Legii nr.85/2014 cu modificările și completările ulterioare.

În cazul încălcării clauzelor contractului de finanțare, nerespectării condițiilor de eligibilitate și/sau de selecție pentru care proiectul a fost selectat și contract, se aplică procedura de încetare a contractului de finanțare și de recuperare a ajutorului financiar nerambursabil acordat.

Anterior încetării Contractului de Finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

3.3 ACHIZIȚIILE

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) și execuție lucrări va începe după semnarea contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR cu privire la achiziția derulată.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde construcții montaj, nu poate demara execuția lucrărilor fără avizul favorabil privind verificarea proiectului tehnic.

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fără montaj și de execuție lucrări (construcții, modernizări) în cadrul proiectelor finanțate prin PS 2023-2027 se va derula on-line pe site-ul www.afir.ro, conform prevederilor Manualului de achiziții și instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agenției (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.ro.

Atenție!

Trebuie să aveți în vedere ca derularea/ finalizarea, inclusiv avizarea din partea AFIR a procedurii de achiziții să se realizeze înainte de îndeplinirea termenului de depunere a primei tranșe de plată, respectiv 6/12 luni de la încheierea Contractului de Finanțare.

Procedurile de achiziții pentru serviciile de consultanță, proiectare, studii teren, întocmirea Studiilor de Fezabilitate/documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenție necesare întocmirii Cererii de Finanțare se vor derula, după cum urmează:

- ✓ **Contractele < =15.000 EURO**, fără TVA, se pot adjudeca prin atribuire directă, conform Bugetului indicativ.
- ✓ **Contractele > 15.000 EURO**, fără TVA, conform Bugetului indicativ, pentru servicii de consultanță și servicii pentru întocmirea Studiilor de Fezabilitate derulate anterior încheierii Contractului de Finanțare cu AFIR, procedura de achiziții se va derula on-line cu respectarea prevederilor Manualului de achiziții pentru beneficiarii privați postat pe site-ul AFIR.

Atenție!

Alegerea tipului de procedura se stabilește în funcție de valoarea totală a serviciilor, bunurilor sau lucrărilor de același tip (valoare eligibilă + neeligibilă). Trebuie avut în vedere faptul că serviciile/bunurile au CPV-uri diferite, ceea ce înseamnă că tipul procedurii de achiziții nu poate fi limitată la nivelul liniei bugetare.

Cu toate acestea, în cazul în care beneficiarul optează pentru derularea procedurii cu o singură ofertă pentru achiziții de bunuri/servicii diferite care corespund liniilor bugetare enumerate anterior și care au coduri CPV diferite, experții vor verifica dacă bunurile/serviciile respective răspund unor necesități diferite (ex: mobilier, componente IT) și se poate folosi într-adevăr modalitatea de achiziție menționată (o singură ofertă), sau dacă s-a încercat eludarea procedurii de selecție de oferte în scopul divizării achizițiilor de servicii sau bunuri.

O astfel de excepție de la regulă este linia bugetară 3.7.1, unde consultanța poate fi împărțită în două contracte, în etape diferite (ani) diferiți. În cazul în care valoarea totală a liniei depășește suma de 30 mii de euro, procedura de adjudecare se poate realiza prin încredințare directă pentru primul contract cu valoare de până la 15.000 de euro, iar pentru contractul al doilea, în cazul în care valoarea depășește 15.000 de euro, să se facă prin selecție de oferte.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde construcții montaj, nu poate demara execuția lucrărilor fără avizul favorabil privind verificarea proiectului tehnic ce se va realiza la momentul încheierii Contractului de Finanțare.

Atenție!

Solicitanții care au desfășurat licitații prin procedura „o singură ofertă” vor încărca dosarele pe portalul on-line de achiziții după ce solicitantul va semna Contractul de Finanțare cu AFIR. Verificarea și avizarea dosarelor de achiziții în mediul on-line se va efectua la nivelul OJFIR pentru proiectele fără construcții montaj (proiecte care presupun achiziții simple de bunuri și echipamente cu sau fără montaj, servicii) și la nivel CRFIR pentru proiectele cu construcții montaj (proiecte care presupun achiziții complexe care prevăd lucrări de construcții-montaj

care necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții), prin intermediul departamentelor de specialitate, numai după ce solicitantul va semna Contractul de Finanțare cu AFIR.

Solicitantul are posibilitatea să demareze procedurile de achiziții pentru serviciile sus menționate prin modulul de achiziții on-line înainte sau începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, avizarea dosarelor de achiziții realizându-se ulterior semnării Contractului de Finanțare cu AFIR.

Atenție!

La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/contractorii/beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în Lista consultanților/contractorilor/beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale.

Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar neambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

În contextul derulării achizițiilor private, **conflictul de interese** se definește prin:

A. Conflictul de interese între acționarii/asociații beneficiarului privat și ofertanții acestuia, între membrii comisiile de evaluare și ofertanti:

Actionariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

- a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanti sau subcontractanti;
- c. sunt în relație de rudenie până la gradul II sau afîn cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanti:

Acționariatul ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

- a. Ofertantul câștigător deține pachetul majoritar de acțiuni în două firme participante pentru același tip de achiziție (OUG 66/2011, cu modificările și completările ulterioare);
- b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
- c. Sunt în relație de rudenie până la gradul II sau afîn cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private - anexă la contractul de finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- a. Nediscriminarea;
- b. Tratatul egal;

- c. Recunoașterea reciprocă;
- d. Transparența;
- e. Proportionalitatea;
- f. Eficiența utilizării fondurilor;
- g. Asumarea răspunderii.

Atenție! Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro, înainte de semnarea Contractului de Finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile Manualului de achiziții postat pe pagina de internet AFIR la momentul demarării procedurii.

3.4 PLATA

Beneficiarul va depune odată cu semnarea Contractului de Finanțare și un Grafic de eșalonarea anuală a plăților, acesta având obligația respectării graficului depus respectiv depunerea dosarelor cerere de plată de valoarea asumată pentru fiecare an calendaristic. Această eșalonare trebuie respectată în vederea îndeplinirii indicatorilor de realizare aferenți intervenției. Nerespectarea Graficului de eșalonare anuală a plăților conduce la aplicarea unei penalități care va fi calculată și aplicată conform Instrucțiunilor de Plată anexa la Contractul de Finanțare.

Pentru toate investițiile (noi și modernizare) se vor prezenta la prima cerere de plată următoarele documente care validează faptul că investiția propusă respectă legislația în vigoare, aplicabilă proiectului:

1. Document emis de DSP județeană pentru investiția propusă, dacă este cazul
2. Document emis de DSVSA pentru investiția propusă (dacă nu a fost depus în etapa de evaluare împreună cu documentul emis de către DSVSA din care să rezulte îndeplinirea elementelor de biosecuritate superioară.)
3. Document emis de Autoritatea Competentă de Mediu pentru investiția propusă.

Atenție!

După expirarea termenului prevăzut pentru depunerea primei cereri de plată, și în cazul în care documentele menționate mai sus nu sunt prezentate, Contractul de Finanțare va fi reziliat.

În cazul în care beneficiază de avans de maxim 50% din valoarea ajutorului financiar nerambursabil, beneficiarul poate depune cererea de plată pentru avans după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra achiziției majoritare (inclusiv prin prezentarea contractului de vânzare cumpărare în cazul achiziției prin Baza de Date cu prețuri de referință a AFIR) și numai după semnarea Contractului de Finanțare.

În cazul în care beneficiază de avans de maxim 50% din valoarea ajutorului financiar nerambursabil, beneficiarul poate depune cererea de plată pentru avans după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra unei achiziții (inclusiv prin prezentarea contractului de vânzare cumpărare în cazul achiziției prin Baza de Date cu prețuri de referință a AFIR) și numai după semnarea Contractului de Finanțare.

Beneficiarul trebuie să depună AUTORIZAȚIA DE CONSTRUIRE pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări) la prima tranșă de plată în care solicită spre autorizare și cheltuieli cu lucrări atât pentru lucrările de bază cât și pentru lucrările cu caracter provizoriu (acolo unde este cazul).

În cazul investițiilor care presupun **achiziții simple** care **nu** necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții, beneficiarul este obligat să depună o tranșă de plată în maxim de 6 luni de la data semnării Contractului de Finanțare.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde lucrări de **construcții montaj** care necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții este obligat să depună o tranșă de plată în termen de maxim 12 luni de la data semnării contractului de finanțare.

Termenul de 6 luni, respectiv 12 luni prevăzut pentru depunerea primei tranșe de plată poate fi prelungit cu maxim 3 luni, cu condiția achitării penalităților prevăzute în contract și cu prezentarea de către beneficiar a dovezii demarării execuției investiției.

Dosarul cererii de plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa V la Contractul de finanțare) pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro.

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării Cererii de plată eligibile.

Capitolul 4

INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1 DOCUMENTELE NECESARE ÎNTOCMIRII CERERII DE FINANȚARE

Vor fi bifate căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din cadrul Punctului E al Cererii de finanțare, LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE PROIECTELOR AFERENTE DR-16, din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA CEREREA DE FINANȚARE, iar pentru cele obligatoriu a fi depuse după publicarea Raportului de selecție și primirea Notificării de selecție la momentul contractării se vor bifa căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA MOMENTUL CONTRACTĂRII. Documentele justificative necesare la momentul depunerii Cererii de Finanțare vor fi încărcate on-line.

Documentele în baza cărora se va evalua Cererea de Finanțare:

Doc.1.a) STUDIUL DE FEZABILITATE conform HG 907/2016, cu modificările și completările ulterioare -se va depune doar în cazul achizițiilor complexe/construcții și montaj Important!

- numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță în Studiul de Fezabilitate cheltuielile privind consultanța sunt eligibile.
- devizul general și devizele pe obiect trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și ștampilate de elaboratorul documentației.
- se va atașa „foaia de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului.
- **se vor detalia capitolele 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică și 5 - Alte cheltuieli**, prin devize care să justifice în detaliu sumele respective și pentru a putea fi urmărite în etapa de achiziții și autorizare plăți.
- părțile desenate din cadrul secțiunii B (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secțiuni etc.), să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartusul indicator.

- Pentru servicii se vor prezenta devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experti, ore/ expert, costuri/ oră).
- În cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va prezenta calcul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.

1.b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

1.c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.

1.d) ANEXA C format PDF inteligent - pentru solicitanții cu statut juridic PFA, I.I. sau I.F.

1.e) ANEXA B format PDF inteligent - pentru celelalte categorii de solicitanți.

Utilizarea documentului PDF inteligent, ca anexă la Cererea de Finanțare, implică încărcarea acestuia fără a mai fi listat.

2. DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU TERENUL AGRICOL

a) În cazul Societăților agricole se atașează tabelul centralizator emis de către Societatea agricolă care va cuprinde suprafețele aduse în folosința societății, numele membrilor fermieri care le dețin în proprietate și perioada pe care terenul a fost adus în folosința societății, care trebuie să fie de minim 10 ani.

b) DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU IMOBILUL (CLĂDIRILE ȘI/ SAU TERENURILE) pe care sunt/vor fi realizate investițiile:

b1) ACTUL DE PROPRIETATE ASUPRA CLĂDIRII sau CONTRACT DE CONCESIUNE sau ALT DOCUMENT ÎNCHEIAT LA NOTAR care să certifice dreptul de folosință asupra clădirii pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de Finanțare, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, după caz, în acord cu precizările din Studiul de Fezabilitate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect.

b2) DOCUMENTUL CARE ATESTĂ DREPTUL DE PROPRIETATE ASUPRA TERENULUI, CONTRACT DE CONCESIUNE SAU ALT DOCUMENT ÎNCHEIAT LA NOTAR care să certifice dreptul de folosință al terenului pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de Finanțare, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, după caz, în acord cu precizările din Studiul de Fezabilitate, în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect.

Contractul de concesiune va fi însoțit de **adresa emisă de concedent** și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;
- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces) pentru terenul pe care este amplasată clădirea.

Atenție! Pentru construcțiile și/sau terenul ce fac/face obiectul Cererii de Finanțare, solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul acestuia de a obține, potrivit legii, autorizația de construire/desființare:

- drept real principal (drept de proprietate, drept de administrare, uz, uzufruct, superficie, servitute) dobândit prin: act autentic notarial, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească, lege. În cazul dreptului de superficie se acceptă act de superficie încheiat în formă autentică de un notar public.

ATENȚIE! În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, se atașează la Studiul de Fezabilitate, obligatoriu **Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente și/sau Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.**

- drept de creanță definit conform Legii nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru clădirea/terenul pe care urmează a se realiza investiția.

Pentru construcțiile cu caracter provizoriu, definite conform Legii nr. 50/1991, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul poate prezenta și un contract de comodat/locatiune (închiriere) asupra terenului și acordul expres al proprietarului de drept.

În cazul în care una din părți este o autoritate publică nu este necesară autentificarea contractului prin care se transmite dreptul de folosință.

b3) DOCUMENT CARE SĂ CERTIFICE CĂ NU AU FOST FINALIZATE LUCRĂRILE DE CADASTRU, pentru proiectele care vizează investiții de lucrări privind construcțiile noi sau modernizări ale acestora.

AFIR va obține Extrasul de Carte Funciara aferent imobilului (teren/clădire) pe baza datelor cadastrale înscrise de către solicitant în Cererea de Finanțare în secțiunea dedicată. Dacă în Cartea Funciară există notat sechestrul asigurator sau un sechestrul judiciar, AFIR va solicita informații suplimentare cu privire la menținerea sau ridicarea sechestrului, acest aspect fiind element de eligibilitate al proiectului.

b4) Acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

Atenție! Se va depune în situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (gajat pentru un credit).

c) DOCUMENT PENTRU EFECTIVUL DE ANIMALE DEȚINUT ÎN PROPRIETATE:

c1) EXTRAS DIN REGISTRUL EXPLOATATIEI emis de ANSVSA/DSVSA/ANZ cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii Cererii de Finanțare, din care să rezulte efectivul de animale deținut, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/DSVSA/ANZ (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010); Formularul de mișcare se depune dacă există diferențe dintre mențiunile din SF, Cererea de Finanțare și extrasul din Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA.

Pentru exploatațiile agricole care dețin păsări și albine - **ADEVERINȚĂ ELIBERATĂ DE MEDICUL VETERINAR DE CIRCUMSCRIPTIE**, emisă cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii Cererii de Finanțare, din care rezulta numărul păsărilor și al familiilor de albine și data înscrierii solicitantului în Registrul Exploatației.

Documentele prevăzute la punctul c) se vor prezenta pentru toți membrii fermieri ai grupurilor de producători și organizațiilor de producători și pentru toți membrii acționari în cazul solicitanților cooperative agricole.

Doc. 3. Pentru unitățile care se modernizează

3.1 AUTORIZAȚIE SANITARĂ/NOTIFICARE de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/avizează conform legislației în vigoare.

3.2 AUTORIZAȚIE DE MEDIU emisă de autoritatea competentă de mediu

Atenție! În cazul în care solicitantul prezintă autorizații de funcționare, acestea trebuie eliberate/ vizate cu cel mult un an în urmă față de data depunerii Cererii de Finanțare. Data de emitere a Notelor de Constatare trebuie să fie cu cel mult un an înaintea momentului contractării.

3.3 AUTORIZAȚIE ANZ (pentru stupinele de elită și stupinele de multiplicare)

4. a) HOTĂRÂRE JUDECĂTOREASCĂ definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

b) STATUT și/sau act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 1/ 2005), Cooperativa agricolă (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004) cu modificările și completările ulterioare și Composesoratele, obștile și alte forme asociative de proprietate

asupra terenurilor (menționate în *Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare*), din care să reiasă ca acestea se încadrează în categoria: societate cooperativă agricolă, cooperativă agricolă sau fermier în conformitate cu art 7, alin (2¹) din OUG 3/2015, cu completările și modificările ulterioare;

c) DOCUMENT DE ÎNFIINȚARE A INSTITUTELOR DE CERCETARE, a Centrelor, stațiunilor și unităților de cercetare -dezvoltare și didactice din domeniul agricol

5. ÎN CAZUL INVESTIȚIILOR PRIVIND IRIGAȚIILE:

5.1 AVIZ DE GOSPODĂRIREA APELOR/NOTIFICAREA DE ÎNCEPERE A EXECUȚIEI, în cazul investițiilor noi sau

AUTORIZAȚIE DE GOSPODĂRIRE/NOTIFICARE DE PUNERE ÎN FUNCȚIUNE, în cazul funcționării sistemului de irigații.

5.2 AVIZ EMIS DE ANIF (dacă este cazul).

5.3 DOCUMENT EMIS DE OUAI privind acordul de branșare (dacă este cazul).

5.4 Document privind acordul de branșare emis de entitatea care administrează sursa de apă (dacă este cazul).

6.1 DIPLOMĂ DE STUDII (superioare, liceale, postliceale - inclusiv terțiar nonuniversitare, școală profesională) în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă, inginerie economica în agricultura și dezvoltare rurală.

6.2 Adeverință de absolvire a anilor de studii superioare, însoțită de foaia matricolă;

6.3 Diploma/certificat de calificare ce atestă formarea profesională/certificat de competențe emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie deasemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări, sau certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA care conferă un nivel minim de calificare în domeniu agricol, agro-alimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă etc.–și pentru îndeplinirea criteriilor de selecție legate de calificare

6.4 EXTRAS DIN REGISTRUL GENERAL DE EVIDENȚĂ A SALARIAȚILOR care să ateste înregistrarea contractului individual de muncă a managerului exploatației cu normă întreagă

6.5 DECIZIA ADUNĂRII GENERALE A FORMEI ASOCIATIVE pentru desemnarea managerului exploatației

Atenție!

Diplomele de studii/ Certificatele vor fi emise de către o instituție autorizată/acreditată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, iar documentul care atestă formarea profesională, trebuie să fie recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificări.

Se poate accepta adeverința de absolvire a cursului de pregătire profesională în domeniu, cu obligativitatea prezentării diplomei/certificatului/documentului final în etapa de contractare.

7.1 Document emis de Cooperativă/Societatea cooperativă/Grupul de producători/Organizația de producători din care să reiasă că solicitantul are calitatea de membru al acesteia, însoțit de statutul Cooperativei.

7.2 Hotărârea Adunării Generale a formei asociative privind necesitatea și utilitatea investiției

8. DECLARAȚIA EXPERTULUI CONTABIL.

9. Polița de asigurare a culturilor / clădirilor, însoțită de dovada achitării integrale a acesteia de către solicitant/membri formelor asociative.

Doc.14. ALTE DOCUMENTE JUSTIFICATIVE (SE VOR SPECIFICA DUPĂ CAZ) pe care solicitantul le poate aduce în scopul susținerii proiectului: (de ex.: document justificativ privind îndeplinirea criteriilor de eligibilitate/selecție, copia Autorizației de gospodărire a apelor a ANIF/entității care gestionează corpul de apă/ infrastructura de irigații la care se brânșează solicitantul, document justificativ aferent fermelor zootehnice nepopulate, document justificativ privind o situație de calamitate, document justificativ privind comercializarea producției la nivel local, document emis de DSVSA cu mențiunea investițiilor în biosecuritate superioară, oferte pentru justificarea sumelor menționate în Bugetul indicativ, fișa mijlocului fix și lista de inventar, polița de asigurare etc.)

4.2 REGULI PRIVIND TRANSPARENȚA ȘI PUBLICAREA INFORMAȚIILOR REFERITOARE LA BENEFICIARI

Potrivit prevederilor art. 98 din Regulamentul (UE) 2021/2116, pe site-ul web al AFIR se publica informațiile referitoare la beneficiarii FEADR, astfel:

AFIR publică pe site-ul de internet lista operațiunilor selectate pentru sprijin din FEADR și actualizează lista respectivă cel puțin la fiecare patru luni. Fiecare operațiune are un cod unic. Lista conține următoarele date:

- a) în cazul persoanelor juridice, denumirea beneficiarului și, în cazul unei achiziții publice, denumirea contractantului;
- b) în cazul în care beneficiarul este o persoană fizică, prenumele și numele;
- c) denumirea operațiunii;
- d) scopul operațiunii și realizările preconizate sau efective ale acesteia;
- e) data de începere a operațiunii;
- f) data preconizată sau efectivă de încheiere a operațiunii;
- g) costul total al operațiunii;
- h) fondul vizat;
- i) obiectivul specific vizat;
- j) rata de cofinanțare a Uniunii;
- k) indicatorul de localizare sau datele de geolocalizare pentru operațiunea și țara în cauză;
- l) pentru operațiuni mobile sau operațiuni care acoperă mai multe locuri, localizarea beneficiarului, atunci când acesta este o persoană juridică, sau nivelul de regiune NUTS 2, atunci când beneficiarul este o persoană fizică;
- m) tipul de intervenție pentru operațiune, în conformitate cu articolul 73 alineatul (2) litera (g) din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize.

Datele menționate la litera (b) se șterg după doi ani de la data publicării inițiale pe site-ul de internet.

Datele menționate la lit.a) - m), astfel cum au fost furnizate de către beneficiari, se publică pe site-ul de internet al AFIR, în formate deschise și prelucrabile automat, potrivit articolului 5 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, care permit sortarea, căutarea, extragerea, compararea și reutilizarea datelor.

Beneficiarii FEADR au obligația de a furniza informațiile necesare pentru identificarea lor, inclusiv, dacă este cazul, pentru identificarea grupului din care fac parte, astfel cum este definit la articolul 2 punctul 11 din Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului.

Informațiile pentru identificarea grupului din care fac parte se furnizează și se publică în conformitate cu art. 44 din Regulamentul (UE) de punere în aplicare 2022/128 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, controalele, garanțiile și transparența.(7) Informațiile referitoare la beneficiari vor fi făcute publice în conformitate cu articolul 98 din Regulamentul (UE) 2021/2116 și acestea pot fi prelucrate de către organisme de audit și de investigare naționale sau ale Uniunii în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii, potrivit prevederilor art. 99 și art. 101 din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Datele cu caracter personal din cererea de finanțare/ ajutor/ angajamente/ contracte/ decizii/ alte documente referitoare la finanțare din FEADR sunt colectate, prelucrate și stocate/ arhivate sau publicate de către AFIR și/sau Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritate de Management pentru PNDR în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute la art.151 din Regulamentul (UE) 2021/2115 sau prelucrate de alți destinatari pentru îndeplinirea obligațiilor legale ale acestora, cu respectarea prevederilor:

- Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- Legii nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare (de transpunere a Directivei 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 201 din 31 iulie 2002.

4.3 DICȚIONAR

- ❖ **Achiziție simplă** - reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte/ conform bazei de date cu prețuri de referință, publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PS 2023-2027 a unor bunuri/echipamente cum ar fi tractoare, mașini, utilaje și instalații tehnologice cu sau fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție;
- ❖ **Achiziție complexă** care prevede lucrări de construcții montaj - reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PS 2023-2027 a unor bunuri/echipamente cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj care prevăd lucrări de construcții și instalații care necesită

- autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții, precum și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție;
- ❖ **Beneficiar** - persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;
 - ❖ **Cererea de Finanțare** - reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;
 - ❖ **Cerere de renunțare** la sprijinul acordat prin intervențiile aferente sectorului apicol din Pilonul I al PS 2023-2027,
 - ❖ **Comercializarea produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzători sau prelucrători și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în localuri distincte, rezervate acestei activități;
 - ❖ **Contract de Finanțare** - (documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, denumită în continuare AFIR, sau, după caz, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, denumită în continuare APIA, și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor intervențiilor cuprinse în PS 2023-2027);
 - ❖ **Contribuția privată** - o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile și buget național) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este prin credit bancar sau nebancar, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar sau nebancar;
 - ❖ **Cofinanțarea publică** - reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;
 - ❖ **Condiționare** - activități de presortare, sortare, calibrare, tăiere, fasonare (tăiere frunze, tulpini și rădăcini - în cazul legumelor și rădăcinoaselor), spălare-zvântare, curățare, ceruire, lustruire, legare, ambalarea, uscarea (a nu se confunda cu deshidratarea care este considerată procesare), depozitarea produselor agricole în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosferă), răcire, spargere, decojire, separare miez de coaja, sortare miez, și alte operațiuni de pregătire a produselor agricole în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare;
 - ❖ **Derulare Proiect** - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului;

- ❖ **Economia Circulară** - model de producție axat pe reducerea la minimum a deșeurilor/produselor secundare/subproduselor prin reutilizarea acestora într-un alt ciclu producție, creând și mai multă valoare adăugată la nivelul fermei.
- ❖ **Eligibil** - reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;
- ❖ **Evaluare** - acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;
- ❖ **Exploatație agricolă (fermă)** - reprezintă o unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară. Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe **unități de producție** situate pe teritoriul României, utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier; unitate de sine stătătoare atât tehnic, cât și economic, presupune utilizarea în comun a forței de muncă și a mijloacelor de producție (terenuri, mașini și echipamente agricole, clădiri etc.); gestiunea unică a exploatației agricole înseamnă că există o persoană sau un grup de persoane care are răspunderea juridică și economică a acesteia. O exploatație agricolă, în temeiul acestei definiții, poate conține mai multe coduri de exploatație ANSVSA.
- ❖ **Fișa intervenției** - descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;
- ❖ **Ferma de dimensiune medie (mijlocie)** - exploatația agricolă având dimensiunea economică între 12.000 - 250.000 SO (valoarea producției standard);
- ❖ **Fonduri nerambursabile** - fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a DR-16 și care nu trebuie returnate - singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de AFIR;
- ❖ **Implementare Proiect** - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată;
- ❖ **Investiție principală** - reprezintă investiția eligibilă din proiect a cărei valoare atinge cel puțin 50% din valoarea totală eligibilă a proiectului;
- ❖ **Investiție secundară** - reprezintă investiția eligibilă din proiect a cărei valoare atinge (singulară sau compusă din mai multe componente secundare) mai puțin de 50% din valoarea eligibilă totală a proiectului;
- ❖ **Investiție nouă** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) - cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, care se realizează pe amplasamente noi, lucrările pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții nefuncționale/dezafectate;
- ❖ **Modernizarea** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) - cuprinde lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor existente aferente unităților în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale, inclusiv utilizarea/reutilizarea cu mașini, utilaje și echipamente necesare unei exploatații agricole pentru producția agricolă primară și, după caz, pentru procesare la nivel de fermă/unitate de producție;
- ❖ **Modernizarea exploatației agricole** reprezintă investițiile de orice tip (noi sau modernizări/extinderi - **inclusiv proiectele care vizează extinderea unor obiective investiționale aflate deja în implementare prin proiecte cu finanțare FEADR**), în

unitatea/unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatarea, extinderea activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu noi coduri CAEN în domeniul agricol (adică extinderea profilului agricol), extinderea exploatarei agricole prin înființarea de noi unități de producție în cadrul aceluiași/acelorași cod/uri CAEN;

- ❖ **Perdele de protecție agroforestiere** - sunt formațiuni cu vegetație forestieră, arborescentă și/sau arbustivă, înființate prin plantare, amplasate pe terenurile agricole din cadrul fermelor, inclusiv plantațiile pomicole și viticole, cu scopul de a le proteja împotriva factorilor climatici (extreme climatice, vânt, troienirea zăpezii, secetă) și a dăunătorilor, de a crește biodiversitatea, de a crește gradul de reziliență al fermelor în condițiile schimbărilor climatice, de a crește valoarea peisajului;
- ❖ **Potențial beneficiar** - persoană juridică/persoană fizică autorizată care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin PS) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un contract de finanțare cu AFIR;
- ❖ **Politica Agricolă Comună (PAC)** - este o politică comună pentru toate țările din UE, gestionată și finanțată la nivel european din resursele bugetului UE, reprezentând un parteneriat între agricultură și societate, între Europa și agricultorii săi care vizează să îi sprijine pe fermieri și să îmbunătățească productivitatea agricolă, pentru o aprovizionare stabilă cu alimente la prețuri accesibile, să îi protejeze pe agricultorii din Uniunea Europeană, astfel încât aceștia să-și poată asigura un trai decent, să contribuie la combaterea schimbărilor climatice și la gestionarea durabilă a resurselor naturale, să conserve zonele rurale și peisajele de pe întreg teritoriul său, să mențină vitalitatea economiei rurale prin promovarea locurilor de muncă din sectorul agricol, din cel agroalimentar și din sectoarele asociate.
- ❖ **Procesarea (prelucrarea) produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 "înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatarea agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;
- ❖ **Producția agricolă primară**, conform R (UE) 702/2014 înseamnă producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în anexa I la tratat, fără a se efectua nicio altă operațiune de modificare a naturii produselor respective. Pot fi asimilate producției agricole primare operațiuni/cheltuieli precum utilaje, înființare/înlocuire plantații pentru struguri de masă, plase antigrindină și antiploaie, drumuri de exploatare în cadrul unității de producție, împrejmuire culturi și plantații perene, echipamente de irigații la nivelul exploatarei agricole, producerea de energie regenerabilă la nivelul unității de producție pentru consum propriu, depozitare produse agricole primare, condiționare (cu excepția deshidratării care este considerată procesare), centrifugare și alte asemenea operațiuni care nu modifică natura produselor agricole.
- ❖ **Proiect neconform** - proiect al cărui punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar corespunzător sau proiect încadrat greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei intervenții /componente (alocare distinctă)
- ❖ **Reprezentantul legal** - este persoana desemnata să reprezinte solicitantul în relația contractuală cu AFIR, conform legislației în vigoare;
- ❖ **Solicitant** - persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;
- ❖ **Valoare eligibilă a proiectului** - reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;

- ❖ **Valoarea neeligibilă a proiectului** - reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;
- ❖ **Valoare totală a proiectului** - suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;
- ❖ **„Zona montană”** este reprezentată de totalitatea UAT marcate cu abrevierea ANC ZM din cadrul Anexei 2 la Ghidul solicitantului numită *„Lista zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice”*. Încadrarea Cererii de finanțare în zona montană a PS 2023-2027 se va face în conformitate cu detalierea prezentată în capitolul I, sub-capitolul 1.1 al prezentului ghid.
- ❖ **AFIR** - Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale - scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;
- ❖ **APIA** - Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură - instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale - derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură;
- ❖ **CRFIR** - Centrele Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 centre regionale);
- ❖ **OJFIR** - Oficiile Județene pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii județene);
- ❖ **FEADR** - Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune.
- ❖ **MADR** - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- ❖ **PS PAC 2023 - 2027** - Planul Strategic este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală pentru perioada 2023-2027 și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;
- ❖ **RICA** - Rețeaua de Informații Contabile Agricole
- ❖ **ANSVSA** - Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
- ❖ **DSVSA** - Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
- ❖ **DSP** - Direcția de Sănătate Publică;
- ❖ **„/”** - în accepțiunea acestui document, bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjuncției „sau” (se va interpreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”); exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare sau extindere”.

4.4 AFIR ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a intervențiilor din cadrul PS, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

AFIR vă stă la dispoziție de luni până joi între orele 8:30 și 16:30, iar vineri între orele 8.30-14.30, pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a PS, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea intervențiilor PS 2023-2027.

Experții AFIR vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitați că experții AFIR nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

Echipa AFIR vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a AFIR.

De asemenea, dacă considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea PS, nu ezitați să vă adresați în scris Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investițiile care sunt finanțate prin FEADR, consultați acest Ghid. Dacă doriți informații suplimentare puteți să consultați secțiunea **Întrebări frecvente** de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.ro - Comunicare - Întrebări frecvente) sau să formulați întrebări către departamentele de relații publice din cadrul AFIR. Menționăm faptul că în secțiunea **Întrebări frecvente** sunt publicate toate întrebările și răspunsurile la spețe concrete care au aplicabilitate generală, fiind astfel de interes pentru mai mulți potențiali beneficiari.

AFIR, prin cele 8 Centre Regionale și cele 41 de Oficii Județene, vă poate acorda informațiile necesare pentru a solicita finanțarea proiectului dumneavoastră.

Dacă doriți să obțineți informații sau considerați că sunteți defavorizat în accesarea fondurilor europene spuneți-ne!

București, Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1

reclamatii@afir.ro

www.afir.ro

www.facebook.com/afir.ro

twitter: @AFIR_RO

031 – 860.11.00

* * *